

ՄԵՐ ԱՆԿԻՒՆԷՆ

**ՀԱՍԱՀԱԲԱՍԱՐ
ԲԱՐՁՐՈՒԹԵԱՆ ՎՐԱՅ
ՊԱՅԵԼ ՏԵՂԱԿԱՆԸ ԵՒ
ԱԶԳԱՅԻՆԸ
ՄԻԱԺԱՍԱՆԱԿ**

ՏՕԳԹ. Ա. ԳԱԶԱՆՃԵԱՆ

Արդեն իսկ վերամուտ է: Նկատած եմ, որ տարածում ու մասնագիտացած մեծ երկիրներում մեջ, ինչպիսիք է Ամերիկան, տեղական դպրոցներում վերամուտը որպես ձեռք բերված գիտելիքները կրտսերների մեծ մասին: Մեր հինգն՝ որ կ'ըսեմ, պետք է հասկնալ հայ միտքի կոչումը մեր այս աշխարհակույ խառնարանը, որ նաև աշխարհամաս է աշխարհամաս, բեռն կր փոխել իր անունը, բայց ներգործություններ կը մնայ նույնը, որ կը բնորոշուի ձուլման արհաւիրքով:

Ամենց համար որ հարց չունիմ «ազգային ինֆորմացիան» կամ «գոյություն պահպանման պայքար»ի հետ, (մասնաւորաբար ներկայաբար աշխարհում, երբ բոլոր նամականքը կ'ուղղուի դեպի աշխարհայնացում), վերամուտը լուսաբանու կ'օգտագործուի որպէս շուկայական խթան, ինչպէս կ'ըլլայ «նախագահներու Օր»ուան, «Աշխատանքի Օր»ուան, «Մայրերու Օր»ուան ու տեսակաւոր օրերու «Մեծ Ձեռքուած Վանառններու» սահմանուած անվերջանալի առիթներու: Վերամուտը կը վերածուի շուկայական պայքարի:

Մեզ, իբրեւ համայնք, չունիմ միայն շուկայական բնախնայ: Զուգահեռ ոչ ծրագիր եւ ոչ միջոցառում: Մեր սրբազան պարտականութիւն, գոհողութիւն ու առաքելութիւն է: Այդ բոլորին մէջ, մեր կրթական օճակներու համար վերամուտը նուիրական առաքելութեան մը վերսկսման ոսկի պահն է: Պիտի տֆնիմ ծայրը ծայրին բերելու համար վերամուտի առթիւ մեր ունեցած նիւթական եւ բարոյական կարելիութիւնները: Պիտի հաւաքաբար աշխատիմ մեր հիմնական առաջադրանքները կատարելագործելու համար: Պիտի նուիրաբերու իմ մեր դպրոցները կանգուն պահելու համար: Մեզի համար դպրոց բանալը մէկ երազ, գանձիկ կարենալ պահելու երկու երազ է: Ծանր եմ մեր պայմանները, եւ մեր դպրոցները միշտ ենթակայ են փակուելու վտանգին, ինչպէս ականատես վկաներն

Շարք էջ 16

ՀԱՅՈՑ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ԳԱՆԱՉՈՒՄԸ ՆԱԽԱՊԱՅՄԱՆ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՀԱՄԱՐ

Երկուշաբթի, Սեպտեմբեր 4-ի երեկոյեան Եւրախորհրդարանի արտաքին գործերու յանձնաժողովը քննարկած է Թուրքիոյ բարեփոխումներու ընթացքի վերաբերեալ գեկոյցը, ուր պատգամաւորները արձանագրած են «յառաջընթացի բացակայութիւն»: Եւրամիութեան Թուրքիոյ անդամակցութեան համար անհրաժեշտ բարեփոխումներու գծով:

Ձեկոյցին մէջ նշուած է որ, Թուրքիա պէտք է արագօրէն «յստակ քայլեր ձեռնարկէ Կիպրոսի հետ երկկողմ յարաբերութիւններու բարելաւման ուղղութեամբ», ինչպէս նաեւ՝ «Անգարայի կողմէ Հայոց Յեղասպանութեան ճանաչումը պէտք է դառնայ Եւրամիութեան Թուրքիոյ անդամակցութեան նախապայման»:

«Ֆրանսիերես»-ի տեղեկատուութեան համաձայն Եւրոպացի օրէնսդիրները նկատած են, որ Թուրքիոյ մէջ զգալիօրէն դանդաղած է բարեփոխումներու իրականացման գործընթացը եւ «հակա թերազդուներ» արձանագրուած են ազատ արտայայտուելու, կրօնական եւ ազգային փոքրամաս-

նութիւններու իրաւունքներու, բանակի դերի, ոստիկանութեան գործունէութեան, կանանց իրաւունքներու եւ այլ բնագաւառներու մէջ: Եւրախորհրդարանի յանձնաժողովը միաժամանակ կոչ ըրած է Թուրքիոյ՝ Հայաստանի հետ առանց նախապայմաններու յարաբերութիւններ հաստատելու, վերջ տալով տնտեսական շրջափակման բանալ սահմանը:

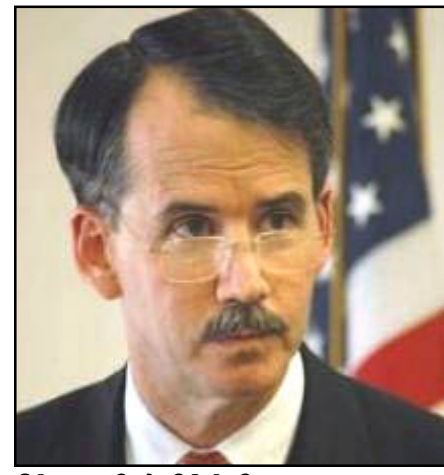
Երեքշաբթի օր, Թուրքիոյ արտաքին գործոց նախարարութիւնը արձագանքելով յանձնաժողովի գեկոյցին, քննադատած է Եւրախորհրդարանի արտաքին գործերու յանձնաժողովի՝ ընդունած բանաձեւը:

«Մենք վճատուած ենք լուրջ գիտական ուսումնասիրութիւն պահանջող հարցերու շուրջ ոչ օբիեկտիւ նախապայմաններ պարտադրելու ջանքերէն», - ըստ «Ֆրանսիերես»-ի, ըսուած է Թուրքիոյ արտաքին գործոց նախարարութեան տարածած յայտարարութեան մէջ, աւելցնելով որ, «Ձեկոյցի՝ քաղաքական նկատառումներով գրուած որոշ տարրեր անյարիր են Եւրախորհրդարանի նման հեղինակաւոր կազմակերպութեան»:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԵՋ ԻՐ ՊԱՇՏՕՆԸ ՄԲԱՐՏՈՂ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ԴԵՍՊԱՆ ԳՆՆ ԷՎԸՆՁ Կ'ԸՍԷ.- «ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ԿԵՂՈՒՄՆԵՐԸ ԿՐԱՅ ՅԱՆԳԵՑՆԵԼ ԲՈՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ»

Հայաստանի մէջ իր դիւանագիտական առաքելութիւնը աւարտող՝ Միացեալ Նահանգներու դեսպան ձոն Էվընզ յայտնած է, որ Երեւանի մէջ իր պաշտօնավարութեան երկու տարիներու ընթացքին հայ-ամերիկեան յարաբերութիւնները սերտացած են եւ ա՛լ աւելի կը սերտանան յառաջիկայ տարիներուն:

«Ազատութիւն» ռատիոկայանին տրուած հարցազրոյցի ընթացքին դեսպան Էվընզ ըսած է.- «Վերջին շրջանին յատկապէս ամբողջապէս է մեր համագործակցութիւնը պաշտպանութեան եւ անվտանգութեան ոլորտներէն ներս: Թէեւ՝ դանդաղ, սակայն կ'աւելնան ամերիկեան ներդրումները: Կը կարծեմ, որ Հայաստանն ու Միացեալ Նահանգները որոշ հիմնարար արժէքներ ունին, որոնք կ'օգնեն մեզի աւելի լաւ հասկնալ զիրար: Մա պատճառներէն մէկն է, որոնք ինձի աւիթ կու տան հաւատալու, որ Հայաստանի ապագան ժողովրդա-

Դեսպան ձոն Էվընզ

վարական երկիրներու կողքին է: Հայաստանն ունի բոլոր նախապայմանները այս տարածաշրջանին մէջ ժողովրդավարութեան յառաջատար երկիրը դառնալու համար»:

Խօսելով Լեւոնալին Ղարաբաղի հակամարտութեան մասին՝ Միաց-

Շարք էջ 4

ՇՆՉԱԿԵԱՆ ԶԱՆ ԿԱԽԱՂԱՆՆԵՐՈՒ ՇԱԽՍՈՒԹԻՒՆ ՊՈՒՆԵՆՈՍ ԱՅՐԵՍԻ ՄԵՋ

Սեպտեմբեր 3-ին, Արժանթինի մայրաքաղաք Պուէնոս Այրէսի մէջ պատշաճ շուքով նշուեցաւ Հնչակեան Քսան Կախաղաններու տարելիցը:

ՄԴՀԿ-ի վարիչ Մարմնի կողմէ կազմակերպած փալլուն հանդիսութիւնները սկսան Կիրակի օրը առաւօտեան, Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր Տաճարին մէջ, ուր պատարագէն ետք Առաջնորդ՝ Գիւսակ Արք. Մուրատեան կատարեց հոգեհանգստեան յատուկ պաշտօն:

Ապա, Մարաշի Հայրենակցական Միութեան սրահին մէջ տեղի ունեցաւ հոգեճաշ եւ հանդիսութիւն աւելի քան 300 ներկաներու մասնակցութեամբ:

Երոյթներ ունեցան ՄԴՀԿ-ի, ՌԱԿ-ի, Առաջադիմական Միութեան եւ այլ կառույցներու ներկայացուցիչներ:

Բանախօսութեամբ հայերէնով հանդէս եկաւ վարիչ Մարմնի Ատենապետ Ընկ. Սամօ Սարգիսեան:

Կատարուեցաւ հարուստ գեղարուեստական յայտագիր մը տարբեր մենակատարներու եւ խումբերու մասնակցութեամբ:

Միջոցառումներուն Ուրուկուայէն ներկայ էին Ընկերներ Լուիս Ապրազեան եւ Տիէկո Գարամանուկեան:

Ձեռնարկը նախաձեռնած էր Շարժում Մշակութային Միութեան կողմէ եւ այս տարի իրենց մասնակցութիւնը կը բերէին Թէքեան Մշակութային Միութիւնը եւ Արժանթինահայ Մշակութային Միութիւնը:

ՄՊԱՆՆՈՒԹԻՒՆ ԵՐԵՒԱՆԻ ԿԵՂՈՒՄԸ ԵՒ ՅԱՐՉԱԿՈՒՄ «ԻՐԱՒՈՒՆՔԻ» ԽՄԲԱԳԻՐԻՆ ՎՐԱՅ

Սեպտեմբեր 6-ի առաւօտեան ժամը 10-ին Երեւանի կենտրոնը սպաննուած է Հարկային պետական ծառայութեան օպերատիւ-քննչական վարչութեան պետ Շահէն Յովասափեանը: Կոմիտասի այգիի մօտ պայթեցուած է անոր ծառայողական մեքենան:

Յովասափեան տեղուցն վրայ մահացած է, իսկ ծանր վիրաւորուած է անոր վարորդը:

Շարք էջ 4

ՄՈՒՏՔԸ ԱԶԱՏ **ՄՈՒՏՔԸ ԱԶԱՏ**

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՆԿԱԽՈՒԹԵԱՆ ՕՐՈՒԱՅ ՓԱՌԱՏՕՆ

ԿԻՐԱԿԻ ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 24, 2006 ԿԼԷՆՏԻՅԼԻ "VERDUGO PARK"

ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ ԺԱՄԸ 10:00-ԷՆ ՄԻՆՉԵՒ ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԺԱՄԸ 7:00-Ը

ԼՈՒՐԵՐ

ՍԵՐԺ ՍԱՐԳՍԵԱՆԸ ՈՐՊԷՍ ՄՐՑԱԿԻՑ ՉԻ ԴԻՏԱՐԿՈՒՄ «ԲԱՐԳԱԲԱՃ ՀԱՅԱՍՏԱՆ»-Ը

ԵՐԵՒԱՆ, «ԱԶԱՏՈՒԹԻՒՆ ՌԱՏԻՈՑ»։ Հայաստանի պաշտպանության նախարար, Հայաստանի հանրապետական կուսակցության (ՀՀԿ) խորհրդի նախագահ Սերժ Սարգսեանը Սեպտեմբեր 1-ին յայտարարեց, որ 2007 թվականի խորհրդարանական ընտրություններում մրցակից չի դիտարկում «Բարգաբաճ Հայաստան» կուսակցությունը։ - «Ես դիտում եմ «Բարգաբաճ»-ը ուժ, որ յայտարարել է իր քաղաքական նպատակները մասին: Իսկ թե՛ ինչպիսին կը լինի այդ ուժը՝ կը տեսնենք ընտրությունների արդիվներում»:

Հայաստանի պաշտպանության նախարարը «ծիծաղելի» որակեց հայաստանեան թերթերից մէկի հրատարակումը, թէ Սոչիում անցած ամիս Ռուսաստանի նախագահ Պուտինը Հայաստանի նախագահ Քոչարեանին առանձնազրոյցի ընթացքում յայտնել է, թէ «Սերժ Սարգսեանը նրա [Քոչարեանի] ցանկալի իրաւաւթորդը է»:

«Այս մարդիկ [հրատարակման հեղինակները] մի ցաւ ունեն, մի դարդ ունեն՝ ուզում են լինել իշխանութեան վերին գագաթում: Այդ մարդիկ ուզում են ունենալ սասարակութեան վրայ մեծ ազդեցութիւն՝ անազնիւ ճանապարհներով», - ասաց Սարգսեանը:

«Ինքնին ցանկութիւնը՝ լինել իշխանութեան գագաթում, դատապարտելի չէ. մեթոտներն ու միջոցներն են դատապարտելի»:

Անդրադառնալով վերջին շրջանում ակտիւացած խօսակցութիւններին, թէ ՀՀԿ-ն համալրուել է քրէածին տարրերով՝ Սարգսեան ասաց, թէ իրենք պատրաստ են դէմ առ դէմ բանավիճել նման յայտարարութիւններ տարածողների հետ: Պաշտպանութեան նախարարի եւ ՀՀԿ խորհրդի նախագահի բնորոշմամբ՝ եթէ մարդն ունի անձնական ուժ, լաւ է տիրապետում հայերէնին կամ բարձր է խօսում, դա դեռ չի նշանակում, թէ նա կրիմիալ է. - «Կարող ենք ե՛լ պատգամաւորների մէջ, ե՛լ կուսակցութեան խորհրդում լինել մէկ, երկու, երեք անհատականութիւններ, որոնց վարք ու բարքից, խօսք ու գրչից չի երեւայ, որ նա մտաւորական մարդ է: Իսկ ի՞նչ է եղել. մեր հասարակութիւնը պէտք է ներկայացուած լինի ե՛լ խորհրդարանում, ե՛լ կուսակցութեան խորհրդում»:

Սերժ Սարգսեանը լրագրողների հարցերին պատասխանեց Մոնթէ Մելքոնեանի անուան ռազմամարզական վարժարանում, ուր այցելել էր ուսումնական տարուայ մեկնարկի կապակցութեամբ:

ԱՆԲԱԻԱՐԱՐ ԹԻՒՈՎ ԴՊՐՈՑԱԿԱՆՆԵՐ ԿՐՏԱՆԵՐ ԴԱՍԱՐԱՆՆԵՐՈՒՄ

ԵՐԵՒԱՆ, «ԱԶԱՏՈՒԹԻՒՆ ՌԱՏԻՈՑ»։ Հանրապետութեան դպրոցների մեծ մասում կրտսեր առաջին դասարաններ այդպէս էլ չձեւաւորուեցին, չնայած սպասուած էր շուրջ 15 հազար 5,8 տարեկանից բարձր երեխաների ընդունելութիւն: Նախնական տուեայներով, դպրոց յաճախող մինչեւ 6 տարեկանների թիւը նախատեսուածից շուրջ 10 անգամ պակաս կը լինի:

Մայրաքաղաքի բազմաթիւ դպրոցներ կարողացել են այս տարիքի ընդամէնը մէկ, երկու կամ չորս երեխայ ընդունել: Կան դպրոցներ, որտեղ ընդհանրապէս այս տարիքի երեխաներ չեն դիմել: Ընդ որում, նման վիճակում յայտնուել են նոյնիսկ Կենտրոն համայնքի դպրոցները, որտեղ ծանրաբեռնուածութիւնը, ինչպէս յայտնի է, միւս համայնքերից մի քանի անգամ աւելի է լինում: Օրինակ, Կենտրոնի թիւ 3 դպրոց ընդունուել է այս տարիքի ընդամէնը 1 երեխայ:

«Մենք մեր թաղամասում հաշուառում ենք արել: Պարզում է, որ այս տարիքի երեխաներ պարզապէս չկան», - վկայում է դպրոցի ղեկավար Սահակ Լեւոնեանը: - «Կամ քիչ են ծնուել, կամ արտագաղթն է պատճառը: Զգիտեմ: Բայց փաստն այն է, որ չկան»:

Մանկավարժների մեծ մասը հակուած է ենթադրել, որ ստեղծուած վիճակը երիտասարդ ընտանիքների՝ 90-ականների կէսերից ծաւալուած արտագաղթի հետեւանք է:

«Թուաքանակը պակասում է երեխաների: Հոսք կայ, մեծ հոսք: Ամէն տարի նախորդ տարուանից 50-ով պակաս աշակերտ ենք ունենում: Տենդենցը կայ, որովհետեւ վերարտադրուող տարիքի ընտանիքները հիմնականում դրսում են», - կարծում է Երեւանի թիւ 127 դպրոցի տնօրէն Նելսոն Էլոեանը:

Նոր ուսումնական տարուայ նախօրէին ստեղծուած վիճակն այնքան մեծ անհանգստութիւն է առաջացրել, որ արդէն մի քանի օր կրթութեան եւ գիտութեան նախարարութեան եւ քաղաքապետարանի պատասխանատուներն անընդհատ քննարկում են, բայց վիճակից դուրս գալու ելքը չեն գտնում՝ 3-4 հոգանոց դասարաններ չեն կարող պահել, այս երեխաներին մեծերի հետ խառնելն էլ անընդունելի է՝ ծրագրերն են տարբեր: Իսկ նոյն դասարանում տարբեր ծրագրերով եւ դասագրքերով ուսուցում կազմակերպելն անհնար է:

ԿՐԻՄԻՆԱԼ ՎԵՐԱԴԱՍԱԽՈՐՈՒՄՆԵՐԸ ԿԱՐԵՒՈՐ ԵՆ ԲԱՂԱԶԱԿԱՆՑ

Հայաստանի քաղաքական կարեւորագոյն իրադարձութիւններից մէկն այն է, ըստ «Նոր ժամանակներ» կուսակցութեան նախագահ Արամ Կարապետեանի, որ որոշ տեղեկութիւնների համաձայն մինչեւ շաբաթուայ վերջ Հայաստան է այցելելու ռուսաստանցի քրէական «հեղինակութիւն» Վեհաշեսյալ Իվանկովը, նոյն ինքը՝ «Շապոնչիկ»-ը: Թէ՛ ինչ ինչիւնք է վերջինս այստեղ լուծելու, յայտնի չէ, սակայն պարոն Կարապետեանը համոզուած է, որ նախընտրական Հայաստանում վերադասաւորումները իրականացուելու են երկու ուղղութեամբ՝ իշխանութիւն-ընդդիմութիւն եւ կրիմիալ-հակակրիմիալ յարաբերութիւնների ճշդում:

Ազատ եւ արդար ընտրութիւնների յոյս նոյնպէս Արամ Կարապետեանը չունի, քանի դեռ «աղմիկիստրատիւ լծակները պահպանուած են իշխանութեան ձեռքերում, էլեկտրոնային լրատուամիջոցները մնում են վերահսկողութեան տակ»:

ՍԵՂԱԴՐՈՂ ԿՈՂՍԸ ՊԱՅԱՆՁՈՒՄ Է ԱՐՄԱՆ ԲԱԲԱԶԱՆԵԱՆԻՆ ԴԱՏԱՊԱՐՏԵԼ 4,5 ՏԱՐՈՒԱՅ ԱԶԱՏԱԶՐԿՄԱՆ

Երկուշաբթի, Սեպտեմբեր 4-ին Երեւանի Կենտրոն եւ Նորք-Մարաշ համայնքների առաջին ատեանի դատարանում դատախազ Ժաննա Կոտիկեանը միջնորդեց «Ժամանակ - Երեւան» թերթի գլխաւոր խմբագիր Արման Բաբաջանեանին դատապարտել 4,5 տարուայ ազատազրկման:

Արման Բաբաջանեան դատարանէն ներս խուսափելու համար:

Բաբաջանեանը մեղադրուած է փաստաթղթեր յափշտակելու եւ պարտադիր գիտութեան ծառայութիւնից խուսափելու համար:

«Մեր երկիրը գտնուած է այնպիսի վիճակում, որ մէկ գիտութեան աւելի ունենալը մեր երկրի համար անհրաժեշտութիւն է», - խիստ պատիժ սահմանալու իր միջնորդութիւնը հիմնաւորեց Կոտիկեանը:

Միջնորդութիւնը արժանացաւ դատարանի դահլիճում հաւաքուած «Ժամանակ - Երեւան» թերթի լրագրողների ծաղրական «բրաւո»-ներին:

Բաբաջանեանի պաշտպան Ռոբերտ Գրիգորեանը մեղադրողի միջնորդութիւնը որակեց «չարութեան պոթիկում, որը ոչ մի կապ չունի արդարադատութեան հետ»:

Պաշտպանական կողմը պնդեց, որ դատարանում չի ապացուցուել, որ Արման Բաբաջանեանը փաստաթղթեր է յափշտակել, ուստի պահանջեց այդ մասով կարճել գործը:

Դատաւարութիւնը կը շարունակուի:

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐԻ 21-ԻՆ ԿՈՒՆԵՆԱՆՔ ՆՈՐ ՀԻՄՆ

ՀՀ հիմնի ընդունման շուրջ շտապողականութիւնը պայմանաւորուած է անկախութեան 15 - ամեակին նոր հիմն ունենալու ձգտումով: Եւ երկրորդ փուլ անցած հինգ ստեղծագործութիւններից մէկը կ'ընտրուի ու կը հաստատուի օրէնքով, եթէ մինչ այդ իհարկէ խորհրդարանում «Մեր հայրենիք»-ի վերաբերեալ օրէնսդրական նախաձեռնութիւն չարուի եւ այն չհաստատուի օրէնքով:

Հնարաւոր օրէնսդրական նախաձեռնութեան մասին յայտարարեց բանաստեղծ Դաւիթ Յովհաննէսը, որը Օգոստոսի 28-ին դիմում է գրել եւ դուրս եկել մրցութային յանձնաժողովից:

«Ես ամենավերջին մարդը չեմ արուեստում, ինչո՞ւ չեմ ընդգրկուած յանձնաժողովում», - հռետորական հարց ուղղեց գիտութեան վաստակաւոր գործիչ, արուեստագիտութեան դոկտոր-պրոֆեսոր Հենրիկ Յովհաննիսեանը:

Եւ Դաւիթ Յովհաննէսը, եւ Հենրիկ Յովհաննիսեանը, Արամ Խաչատրեանի ստեղծագործութեան դէմ ոչինչ չունենալով, դէմ են, որ այն կրկին ընդունուի որպէս Հայաստանի անկախ պետութեան հիմն:

Երկուսն էլ կարծում են, որ ոչ թէ երաժշտութեան վրայ պէտք է բաւերը չարմարեցուեն, այլ բանաստեղծութեան տեքստի վրայ պէտք է գրուի երաժշտութիւնը:

Կրիմիալի երեւոյթը նրանում է, որ մրցոյթի մասնակիցներից եւ երկրորդ փուլ անցած գործերի հեղինակներից երկուսն ուղիղ կապ ունեն մրցոյթի հետ, մէկը՝ Արսէն Սողոմոնեանը, որը Մշակոյթի նախարարութիւնում վարչութեան պետ է, իսկ մրցոյթի կազմակերպիչը հենց Մշակոյթի նախարարութիւնն է:

Միւս ստեղծագործութեան հեղինակը, որը հանդէս է գալիս Արարատ Բ. ծածկանունով, յանձնաժողովի անդամ Ռազմիկ Դաւոյեանն է, իսկ մրցոյթի կարգով սահմանուած էր, որ յանձնաժողովի անդամները մրցոյթին մասնակցելու իրաւունք չունեն:

Երկու բանախօսներն էլ գտնում են, որ Արամ Խաչատրեանի ստեղծագործութիւնը քաղաքական անցեալ է պարունակում եւ նաեւ այդ պատճառով է անընդունելի: Հենրիկ Յովհաննիսեանը գտնում է, որ նոյնը վերաբերում է նաեւ «Մեր հայրենիքին»:

ԼՂՀ ՆԱԽԱԳԱՐ. ՍԵՆՔ ՉԵՆՔ ԿԱՐՈՂ ՎԵՐԱՅՍԿԵԼ «ՀԱՅԱՍՏԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ ԳՈՐԾՈՒՆԵՒԹԻՒՆԸ

«Ազատ Արցախ» պետական թերթին տուած «Օն-Լայն» հարցազրոյցում ԼՂՀ նախագահ Արկաղի Ղուկասեանին հարց են ուղղել Մարտակերտի շրջանի վերականգնման մասին: «Ցաւօք, այդ գործում ամէն ինչ չէ կախուած ԼՂՀ ղեկավարութիւնից: Այո, մենք ակտիւօրէն ենք մասնակցում դրամահաւաքի մարաթոնների կազմակերպմանն ու անցկացմանը: Հաւատացէ՛ք, այն, ինչ ցոյց են տալիս հեռուստացոյցով՝ թէ ինչպէս են անցնում հեռուստամարաթոնները, ինչպէս է ԼՂՀ նախագահը մեր հայրենակիցներին կոչ անում ակտիւօրէն մասնակցել այդ միջոցառումներին, հանդիսանում է այն հակադասական աշխատանքի սոսկ եզրափակիչ ակտը, որը մենք ամէն տարի իրականացնում ենք Սփիւռքի հետ կապերի գծով»:

Ինչ վերաբերում է արտերկրի մեր հայրենակիցների ֆինանսական նուիրատուութիւններին, ապա դրանք ուղղակի կերպով մտնում են «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամի հաշիւը: Հիմնադրամը պատուիրում է նախագծերը, կազմակերպում դրանց իրացման մրցոյթները, ընտրում յաղթողներին եւ պատասխանատու է վերջնական արդիւնքի հարումը: Վերջին ժամանակներս մենք բազմիցս դիմել ենք «Հայաստան» հիմնադրամին՝ պահանջելով պահպանել ժամանակացոյցը եւ աշխատանքների որակը, իսկ թերութիւնների մասին տեղեկ ենք պահել հիմնադրամի գործադիր ղեկավարութեանն ու հոգաբարձուներին:

ԼՈՒՐԵՐ

ՄԻ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒՄԻ ԿԱՇԱՌՔԻ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

ԵՐԵՒԱՆ, «ԼՐԱԳԻՐ»: Բնապահպանության նախարարությունը «Գլոբալ Գոլդ Մայնինգ» ընկերությանը գրկել է Հայաստանի եւ Նախիջևանի սահմանում գտնուող Մարջանի հանքավայրի ուսումնասիրության արտոնագրից: Սեպտեմբերի 5-ին այդ մասին յայտարարել է բնապահպանության նախարար Վարդան Ալվազեանը: Նա պատճառաբանել է, որ ընկերությունն արտոնագրից գրկուել է Մարջանի հանքավայրի ուսումնասիրության պայմանագրային պարտաւորութիւնը չկատարելու համար:

Հայաստանի բնապահպանութեան նախարար Վարդան Ալվազեան

Արտոնագրի հարցը դարձել էր հանրային աղմուկի առարկայ: Որոշ տեղեկութիւնների համաձայն Վարդան Ալվազեանը 3 միլիոն կաշառք էր պահանջել «Գլոբալ Գոլդ Մայնինգի» ղեկավարութիւնից, ի դէմս ընկերության տնօրէն, ամերիկահայ գործարար Վան Գրիգորեանի: Տեղեկութիւն տարածուեց, որ կաշառք պահանջելու պահը ձայնագրուել է եւ ներկայացուցել ՀՀ նախագահին: Նշուում էր, որ դա արել է ԱՄՆ դեսպան Ջոն Էվանսը: Բնապահպանության նախարարն ի պատասխան այդ տեղեկութիւնների յայտարարեց, որ կաշառք չի պահանջել, հետեւաբար չի կարող լինել որեւէ ձայնագրութիւն: Ձայնագրութեան փաստը հերքեց նաեւ ԱՄՆ դեսպանատունը: Սակայն տեղեկութիւնների միայն մի մասն էր նշում, թէ ձայնագրութիւնը նախագահին է

յանձնել ԱՄՆ դեսպանը: Տեղեկութեան այլ աղբիւրներ տարածում էին, որ ձայնագրութիւնը Ռոբերդ Քոչարեանին փոխանցել է ամերիկահայ հեղինակաւոր գործարարներից մէկը, ով սերտ յարաբերութիւն ունի Վան Գրիգորեանի հետ: Ի պատասխան այդ մասին հարցին, Ռոբերդ Քոչարեանի խօսնակ Վիկտոր Սողոմոնեանը յայտարարեց, թէ ինքը տեղեկ չէ նման ձայնագրութեան մասին: Ուշագրաւ է, որ խօսնակը չյայտարարեց, թէ նախագահը նման ձայնագրութիւն չի ստացել, այլ ասաց, թէ իրեն նման բան չի տեսնում: Հետեւաբար նա կամ ակնարկեց, որ նախագահը կարող էր ստացած լինել նման բան, կամ պէտք է ենթադրել, որ Ռոբերդ Քոչարեանը Վիկտոր Սողոմոնեանից որեւէ զաղտնիք չուներ:

ՄՏԱՆՈՒԹԵԼ ԵՆ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՎԵՐԼՈՒԾԱԲԱՆԻ ԸՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄՈՎ

ԵՐԵՒԱՆ, «ԼՐԱԳԻՐ»: Ազգայնական գաղափարախօսութիւն կրող մի քանի ուժերին մտահոգել է ամերիկացի վերլուծաբան, «Ջինուած Ուժերի Հանդէս» ամերիկեան պարբերականի փորձագէտ Ռալֆ Փիթերսի մի հրատարակումը, որը ներկայացնում է Մերձավոր Արեւելքի վերածնունդի քարտեզ, ուր ներկայացնում է այդ տարածաշրջանի դասաւորութեան նախընտրելի տարբերակը, նախընտրելի՝ ըստ փորձագէտի: Սակայն ազգայնական հայերը համոզուած են, որ դա ոչ թէ նախընտրելի տարբերակ է, այլ հենց ամերիկեան քաղաքականութեան ծրագիր, որի իրականացման նախանշանները արդէն նկատուում են, եւ մասնաւորապէս բաւական ակնառու էին Հրզրէլյանի դէմ իսրայէլի ձեռնարկած ռազմարշաւից:

Յովսէփեանը: Սեպտեմբերի 2-ին նրանք Ազգայնական կուսակցութիւնը Նոր Մերձավոր Արեւելք քարտեզի կապակցութեամբ: Նրանց յատկապէս մտահոգում է այն, որ քարտեզը նախատեսում է Քրդական պետութեան ստեղծում, որը ստեղծուելու է պատմական Հայաստանի հողի վրայ՝ Թուրքիայի եւ Իրանի տարածքում: Հայ Արիական Միաբանութեան առաջնորդ Արմէն Աւետիսեանը համոզուած է, որ քրդական պետութիւնը ծառայելու է իսրայէլի շահին:

Ազգայնական գործիչները համոզուած են, որ Հայաստանը պէտք է համայն հայութեան ջանքեր կենտրոնացնի, համարմբի իր ներուժը, որպէսզի դիմադրուի ձեւափոխումներին: Սակայն ձեւափոխումներին, որպէս այդպիսին, հայ ազգայնականները դէմ, չեն, նրանք պարզապէս նշում են, որ հայերի պատմական հողերը քրդերին տալու փոխարէն պէտք է տալ հենց հայերին: Նրանք համոզուած են, որ Հայաստանը չնայած փոքր է, այնուամենայնիւ ունի անհրաժեշտ ներուժ, որպէսզի կարողանայ իր շահը հետապնդել տարածաշրջանային ձեւափոխումների գործընթացում:

Մասնաւորապէս այդպէս են կարծում Հայ Արիական Միաբանութեան առաջնորդ Արմէն Աւետիսեանը, ԱՄԱԼԱ-ի նախկին քաղաքատարկեալների եւ ազատամարտիկների «Ուխտ Արարատի» միութիւն ղեկավար Տիգրան Փաշաղէգեանը, Յանուն Հայրենիքի հայրենասիրական միութեան նախագահ Ներսէս Ներսիսեանը, Նժդեհեան Յեղակոծու կուսակցութեան նախագահ Գէորգ

ՄՊԱՆՆՈՒԹԻՒՆ ԵՐԵՒԱՆԻ ԿԵՂՈՆԸ

Շարունակուած էջ 1-էն
Շահին Յովսէփեան ծնունդով Շահումեանցի է եւ մասնակցած է զարբաղեան պատերազմին:
Միւս կողմէ, գրեթէ նոյն պահուն, Երեւանի կոմիտասի պողոտայի իր տունէն դուրս գալու պահուն յարձակման ենթարկուած է «Իրա-

ւունք» շաբաթաթերթի խմբագիր Յովհաննէս Գալաշեան:
«Առաւօտեան ժամը 10-ի սահմաններում, երբ դուրս եկայ տնից, թիկունքից ինձ վրայ յարձակուեցին 2 սափրակուղի երիտասարդներ, տապալեցին գետնին ու սկսեցին ոտքերով հարուածել՝ փորձելով խփել գլխիս: Երբ մեր տան շքամուտքից

ՍԻՐԻԱՅԻ ՄՈՒՖԹԻՆ ԱՅՅԵԼԵՑ ԾԻԾԵՌՆԱԿԱԲԵՐԴ

Ամենայն Հայոց Հայրապետը եւ Սուրիայ Մուֆթին իրենց շքախումբով

Սեպտեմբերի 3-ին Սիրիայի Արաբական Հանրապետութեան մուֆթի Շէյխ Ահմադ Բադր Ալ-Դին Հասսունը եւ իր պատուիրակութիւնը՝ ուղեկցութեամբ Արաբական Հայրապետական թեմի առաջնորդական փոխանորդ Տ. Նաւասարդ Արքեպիսկոպոս Կճոյեանի, Դամասկոսի Հայոց թեմի առաջնորդ Տ. Արմաշ Եպիսկոպոս Նալբանդեանի, Տ. Արարատ Մ. Վրդ. Գալթազեանի եւ Տ. Յովակիմ Վրդ. Մանուկեանի, այցելեցին Մեծ Եղեռնի զոհերի յիշատակին նուիրուած Ծիծեռնակաբերդի յուշահամալիր:

Շէյխ Հասսունը եղաւ Յեղասպանութեան թանգարանում, ուր գրառում կատարեց թանգարանի յուշամատենում: Այնուհետեւ Սիրիայի Մուֆթին Հայոց Եղեռնի զոհերի յուշարձանին ծաղկեպսակ գետեղեց

եւ իր յարգանքը մատուցեց Յեղասպանութեան զոհերի յիշատակին:

«...Եթէ ժողովուրդներն իրապէս հետեւէին իրենց կրօններին՝ ...այս ջարդերը չէին լինի: Յաւայս պահերից հայ ժողովուրդը պէտք է վերականգնուի եւ կենսք առնի, շինի եւ կառուցի Հայաստանը իսրայէլականութեամբ», - մասնաւորաբար ասաց Շէյխ Ահմադ Բադր Ալ-Դին Հասսունը՝ վատահոլութիւն յայտնելով, որ հայ ժողովուրդը, ուր էլ որ լինի Սփիւռքում, պիտի ձեռք երկարի եւ օգնի վերականգնելու Մայր Հայաստանը:

Սիրիայի Հանրապետութեան Մուֆթին նշեց, որ մեր ցաւերը մեզ ատելութիւն չստեղծեցին, այլ ուղղութիւն ցոյց տուեցին մեր ժողովուրդներին՝ հետեւելու աստուածային ճանապարհին:

ԴԵՍՊԱՆ ԾՈՆ ԵՎԸՆՉ

Շարունակուած էջ 1-էն
Եսլ Նահանգներու դեսպանը ըսած է. - «Զարբաղեան խնդրի իսրայէլ, երկարատեւ եւ արդար լուծումը դրականօրէն կ'անդրադառնայ Հարաւային Կովկասի մէջ ներդրումային միջնորդութիւնը»: Ծոն Էվրնգի կարծիքով, գրական էր, որ համամիտագահները (Միսակի Խումբի) Յունիսին հրապարակեցին բանակցային գործընթացի որոշ բաղկացուցիչներ եւ հանրային քննարկումներու առիթ ստեղծեցին. - «Կողմերէն ոչ մէկը չի կրնար 100 տոկոսով ունենալ այն, ինչ կ'ուզէ: Գալով ժողովրդավարական գործընթացներուն՝ դեսպանը ըսաւ. - «Ժողովրդավարութիւնը բարդ ճանապարհ է, եւ այն միշտ չէ, որ ուղիղ ու առանց խոչընդոտներու է: Բայց Հայաստան ի վերջոյ այդ ճանապարհով պէտք է ուղղորդուի: Կը կարծեմ, հասկանալի վախ կայ քայլ առնելու եւ անշեղօրէն ընթանալու ընտրողներուն ընտրութիւն կատարելու վրայ վստահելու ուղիով: Այն հարցին, թէ արդեօք իր կարծիքով գալիք ընտրութիւնները աւելի ժողովրդավարական կ'ըլլան, Միացեալ Նահանգներու դեսպանը պատասխանած է. - «Ես, անշուշտ, կը կարծեմ, որ անոնք պէտք է աւելի ժողովրդավարական ըլլան: Կը կարծեմ, որ շատ մարդիկ կ'աշխատին այդ ուղղութեամբ: Հա-

ւանաբար կան մարդիկ, որ ատոր դէմ կ'աշխատին... Բայց ընտրութիւններու արդիւնքներու զանգուածային կեղծումներու ժամանակները անցած են: Այդ շատ բացասական ազդեցութիւն կ'ստեղծէ եւ կրնայ յանգեցնել բռնութիւններու եւ յետընթացի: Ազատ եւ արդար ընտրութիւններու անցկացման համար պատասխանատուութիւն կը կրեն բոլորը՝ ընտրական պաշտօնեաները, իշխանութիւնները, կուսակցութիւններու ղեկավարները, դատաւորները, լրատուամիջոցները»:

Իր վաղաժամ յետկանչումին վերաբերող հարցին դեսպան Էվրնգ ըսած է թէ, ուրեք դեսպանի համար յատկ ժամկէտ չկայ. - «Մենք բոլորս կը ծառայենք նախագահին: Ես շատ ուրախ էի օրերս ստանալ գրական նամակ նախագահ Պուշէն: Ան ինձի շնորհակալութիւն կը յայտնէր Հայաստանի մէջ իմ աշխատանքի համար»:

Իսկ այն հարցին, թէ հրաժարած է արդեօք Հայոց Յեղասպանութեան վերաբերեալ Ամերիկայի մէջ հնչեցուցած իր յայտարարութիւններուն պատճառաւ, դեսպան Էվրնգ պատասխանած է. - «Ես այս խնդիրը երբեք չեմ քննարկած այստեղ՝ Հայաստանի մէջ: Իսկ այն, ինչ ըսած եմ, գրանցուած է եւ հասանելի բոլորի համար ԱՄՆ-ի դեսպանատան կայքէջին վրայ»:

մարդիկ երեւացին, յարձակուողները միանգամից դիմեցին փախուստի», - «Ազատութիւն» ռատիոկայանին յայտնած Յովհաննէս Գալաշեան:

Յովհաննէս Գալաշեան համոզուած է, որ իր նկատմամբ կատարուածը կապ ունի լրագրողական գործունէութեան հրապարակումների հետ:

ՐԱՅԱՍՏԱՆ

ԿՈՐՑՆՈՒՄ ԵՆ ԲՈԼՈՐԸ, ՇԱՐՈՒՄ Է ՄԻ ՔԱՆԻ ՄԵՐՁԻՇԽԱՆԱԴՈՐ

Տոլարն օրէցօր արժեզրկուում է, եւ տարբեր կանխատեսումներ կան... Փոխարէնը դրամն արժեւորուում է, սակայն ընկնում է գնողունակութիւնը:

Ոմանք գտնում են, որ պէտք է հրաժարուել ազգային արժույթից, ոմանց կարծիքով էլ արտարժույթից օգտուելը բարոյական է: Իսկ մինչ մասնագէտները մտորում են, կորցնում է հասարակութիւնը, տնտեսվարողները, կորցնում է նոյնիսկ բիւջէն: Եւ գերշահոյթներ են ստանում իշխանութիւններին «սերտաճած» մի քանի հոգի:

ԿԲ-ԻՆ ՊԵՏԵ Է ԽՂՃԱԼ

«Հայաստանի տնտեսական քաղաքականութիւնը թոյլ է, խոցելի, անպաշտպան», - գտնում է ԿԲ նախկին նախագահ, ԵՊՀ տնտեսագիտութեան ֆակուլտետի դասախօս Բագրատ Ասատրեանը. «Տրանսֆերտների տեսքով արտարժույթի ներհոսքի հետեւանքը տնտեսութեան վրայ, նշանակում է, որ մեր տնտեսական քաղաքականութիւնը, իբրեւ այդպիսին, խոցելի է: Իսկ տնտեսական զարգացման մասով մեր սպասելիքները կայանում են նրանում, որ ներդրումներ լինեն: Այս դէպքում ուրեմն մենք պաշտպանուած չենք նաեւ այդ ներդրումներին»:

Բագրատ Ասատրեանը, սակայն ի տարբերութիւն շատ-շատերի, հակուած չէ քննադատել կամ մեղադրել ՀՀ ԿԲ-ին, որն ունի իսկապէս կարեւորագոյն խնդիր՝ գների կայունութեան ապահովման խնդիրը. «Սակայն թոյլ ֆինանսական համակարգի պարագայում ԿԲ-ն ունի շատ թոյլ գործիքային հնարաւորութիւն»:

Բագրատ Ասատրեանին աւելի շատ անհանգստացնում է փողային տնտեսութեան ստուերայնութիւնը, որը հսկայական ծաւալների է հասնում: «Մենք ունենք մի տնտեսութիւն, որտեղ տարեկան 1 մլրդ դոլար տրանսֆերտ է մտնում, իսկ մեզանում շրջանառուող գումարը 500 մլն դոլար է: ԿԲ-ն կարող է աշխատել միայն պաշտօնական փողի հետ, նա չի կարող կառավարել այն, ինչ ստուերում է գտնուում: Այնպէս որ, պէտք է մեղադրել ԿԲ-ին, աւելին, պէտք է խղճալ», - ասում է ԿԲ նախկին նախագահը:

Ի դէպ, Բագրատ Ասատրեանը բաւականին տխուր վիճակագրութիւն ներկայացրեց, համաձայն որի,

ՀՆԱ-փող չարաբերակցութեան իմաստով Հայաստանը նախկին ԽՍՀՄ երկրներից թերեւս համեմատելի է միայն Տաջիկստանի հետ, պետութիւն, որը յայտնի պատճառներով չունի տնտեսութիւն: «Այս իմաստով, մենք շատ վատ վիճակում ենք գտնուում: Եթէ մեզ համեմատենք մեր մասշտաբների տնտեսութիւն ունեցող երկրների հետ, ասենք մերձբալթեան հանրապետութիւնների հետ, կը տեսնենք, որ այնտեղ 3-4 անգամ բարձր է 1 միաւոր փողի քանակը, որ սպասարկում է 1 միաւոր ՀՆԱ-ն: Մենք զիջում ենք եւ Վրաստանին, եւ Ատրպէյճանին, եւ նոյնիսկ աշխարհում թերեւս չգիշենք միայն աֆրիկեան մի քանի պետութիւնների: Եւ սա իրականութիւն է»:

ՊՐԱՍԸ ՐԱՅԱՍՏԱՆԻ ՐԱՍԱՐ ՄԵԾ ՇՈՒՅԼՈՒԹԻՒՆ Է

«Մեր տնտեսական քաղաքականութիւնը կրում է ինֆլացիայի դէմ պայքարի բնույթ, իսկ պայքարը հետեւեալն է, մենք սահմանափակում ենք դրամի առաջարկը: Հիմա ԿԲ-ն, պայքարում է ինֆլացիայի դէմ, դրա հաշուին իջնում է դոլարի կուրսը, եթէ ինքը պահեր կուրսը ենթադրենք մի ընդունելի մակարդակում, այդ ժամանակ կ'աւելանար ինֆլացիան: Այսինքն, երկու վատ ընտրութիւնից ինքը մէկը պէտք է կատարեր», - մեզ հետ զրոյցում ասաց ՀՀ ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախկին նախարար, AEPAC կազմակերպութեան փորձագէտ-տնտեսագէտ Արմէն Եղիազարեանը:

Իսկ տրանսֆերտների հաշուին գոյատեւող հասարակութեան սոցիալական վիճակի վատթարացումից բացի ինչ խնդիրներ է առաջանում դրամի արժեւորումից. «Յարաբերականորէն էժանանում է ներմուծումը եւ չարաբերականորէն թանկանում է արտահանումը: Որպէսզի հասկանանք ինչ է կատարում, նայենք մեր հիմնական առեւտրային գործընկերներին. ինչ է կատարում Հայաստան-ԵՄ չարաբերութիւններում. մեր ապրանքները թանկանում են, իրենց ապրանքները էժանանում: Այսինքն, մեր մրցակցայնութիւնը ԵՄ-ի նկատմամբ պակասում է: Յաջորդ հիմնական գործընկերը՝ Ռուսաստանը: Եթէ գները համեմատում ենք, տեսնում ենք, որ մօտաւորապէս նոյն կերպ արժեզրկուում են, այսինքն, առանձնապէս մեր դիր-

քերը առեւտրային իմաստով ՌԴ-ի նկատմամբ չի փոխուում: ԱՄՆ-ՀՀ չարաբերութիւններում ինչ է տեղի ունենում. ԱՄՆ-ի ապրանքները էժանանում են, մարդիկ արդեն ավտոմեքենաները ԱՄՆ-ից են բերում»:

Արմէն Եղիազարեանի կարծիքով, եթէ պետութիւնը ուզում է պայքարել ինֆլացիայի դէմ, ուրեմն պէտք է շարունակի այն, ինչ մինչեւ հիմա անում է: Եթէ ուզում է աւելացնել մրցակցութիւնը եւ կանխատեսելիութիւնը, ուրեմն պէտք է փոխի դրամավարկային քաղաքականութիւնը:

Ի դէպ, Արմէն Եղիազարեանը գտնում է, որ մեզ համար ազգային արժույթ ունենալը մեծ շուայութիւն է. «Ես, օրինակ, կարծում եմ, որ մեզ համար ազգային դրամ ունենալը շատ մեծ շուայութիւն է, կանխատեսելի չէ, մարդիկ չգիտեն կուրսը ոնց կը փոխուի, դրա համար էլ ներմուծման գները չեն իջնում, որովհետեւ վաղը ինչ է լինելու՝ ոչ ոք չգիտի»:

ՊՈԼԱՐԻ ՕԳՏԱԳՈՐԾՈՒՄԸ ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ ՉԻ

«Օբիեկտիւ եւ սուբիեկտիւ գնահատման պայմաններում բոլոր իշխողները, դրամային իշխանութիւններն այսօր կարող են ասել՝ դրամը արժեւորուեց, իսկ միւսները, տնտեսագէտները, հասկանում

են, որ իհարկէ արժեւորուելը արժեւորուել է, կարող էք չկասկածել, բայց գնողականութիւնը ընկել է», - ասում է ԵՊՀ Տնտեսագիտութեան ֆակուլտետի ֆինանսահաշուային ամբիոնի վարիչ, դոկտոր-պրոֆեսոր Վարդան Բոստանջեանը:

Բայց Վարդան Բոստանջեանը ոչ մի վատ բան չի տեսնում դոլարի արժեզրկման գործընթացում: Աւելին, կարծում է, որ մենք պէտք է օգտագործենք հայկական դրամը. «Իմ կարծիքով, գոյութիւն ունի տիեզերական չգրուած օրէնք, որ բոլոր դէպքերում մարդիկ պէտք է սպառեն այնքան, որքան դրա համար ջանք են կիրառում: Պատկերացրէք, եթէ մենք դոլար կամ այլ արժույթ ենք ստանում ուրիշ երկրից, ոչ այլ ինչ է, քան այլ երկրում ստեղծուած արժէքի, այսինքն, թափուած ուժի եւ խելքի արդիւնքի սպառում, որը բոլոր առումներով բարոյական չի կարող լինել»:

Իսկ դոլարադրամային պրոցեսների ընթացքում կորուստը հասարակութեանն է, ի դէմս նրա զգալի հատուածի, տնտեսվարող սուբիեկտներին, կորցնում է բիւջէն անգամ, իսկ շահում են մի քանի անհատներ: «Նրանց անուններն էլ յայտնի են, մի 10 հոգի, հիմնականում բարձր պաշտօնեաների հետ փոխկապուած անձինք», - ասում է Բագրատ Ասատրեանը:

«ՆՈՐ ՄԵՐՈՒՆԴ» ԸՆՈՒՄՏԱՏԵՍԻԼԻ ՅԱՅՏԱԳԻՐԻ ԺԱՄԱՆԱԿԱՅՈՅՑԸ CHARTER CABLE 26-ՐԴ ԿԱՅԱՆ (ԿԼԵՆՏԵՅԼ, ՊԸՐՊԵՆՔ, ԼԱ ՔՐԵՍԵՆԹԱ) ԳԻՆԳՇԱԲԹԻ ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԺԱՍԸ 10:00-11:00

ՔԱԶ ՆԱԶԱՐ ՈՒՂԻՂ ԵԹԵՐ ՇՕ Ամէն Կիրակի երեկոյեան Ժամը 11:00-ից 1:00 Կլէմտէյլի 26-րդ կայանից

Blue Cross of California, A.B.A. INSURANCE SERVICES, Blue Shield of California. ԱՌԱՋԻՆ ԲԱՅԿԱԿԱՆ ԿԱՅՔԷԶԸ, ՈՐ ԶԵԶԻ ԿԸ ԲԱՅԱՏՐԷ ԿԵԱՆՔԻ ԵՒ ԱՌՈՂՋՈՒԹԵԱՆ ԱՊԱՐՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՄԱՍԻՆ Հեռ. 818-500-9585 Այցելեցէ՛ք www.HyeInsurance.com

ՂԱՐԱԲԱՂԻ ԿԻՍՆԱԿԱՐՑ

ԱԼԻԵԻԸ ԿՈՂՄ ԷՐ ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՐԵՏ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԻՆ

ՆԱԻՐԱՔՈՒԼՂԱԴԱՐԵԱՆ

Լեռնային Ղարաբաղի նախագահ Արկաղի Ղուկասեանն իր երկիր այցելած ատրպէյճանցի իրաւապաշտպան Արզու Աբդուլաեւային նուիրել է Ատրպէյճանի հետ բանակցութիւնների թղթապանակը: Թղթապանակում պահուում են Ատրպէյճանի ու Ղարաբաղի միջուկային զինուորական մասնակցութեան ստորագրուած համաձայնագրերը: Դրանցից մէկով, ըստ Արկաղի Ղուկասեանի, Հէյդար Ալիեւը լիազօրում է իր ներկայացուցչին «ուղղակի բանակցութիւններ վարել Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութեան ներկայացուցչի հետ»:

«Երբ Ատրպէյճանին պէտք էր դադարեցնել ուղղակի գործողութիւնները, այդ դէպքում նա ակտիվօրէն հաղորդակցուած էր Ղարաբաղի հետ», - հայկական ու ատրպէյճանական իրաւապաշտպանների հետ հանդիպման ժամանակ յայտարարեց Արկաղի Ղուկասեանը: Իսկ հիմա Ատրպէյճանը Արկաղի Ղուկասեանի հաւաստմամբ, չի ուզում լսել Ղարաբաղին, լսելու դէպքում էլ սպառնալիքներ է տեղում:

Հելսինկեան Քաղաքացիական Ասամբլեայի Ատրպէյճանի, Հայաստանի կոմիտէների, Վանաձորի գրասենեակի, Ղարաբաղի «Հելսինկեան նախաձեռնութիւն 92» Հի ներկայացուցիչների հետ հանդիպմանը Լեռնային Ղարաբաղի նախագահը խօսեց հակամարտութեան լուծման հնարաւոր ուղիների, բանակցութիւններին՝ Ղարաբաղի մասնակցութեան, անյայտ կորածների խնդիրների, թշնամական յարաբերութիւնների հետեւանքների ու փոխպատահութեան ձեւաւորման անհրաժեշտութեան մասին:

Ղարաբաղեան հակամարտութեան լուծման ամենակարեւոր նախապայմանը ԼՂՀ նախագահը համարում է փոխպատահութեան միտումը ձեւաւորումը՝ թշնամու կերպարի վերափոխումը հակառակորդի, նաեւ դարաբաղցու ձայնը լսելի դարձնելը:

«Ղարաբաղցի Ատրպէյճան չի ուզում վերադառնալ: Ատրպէյճանի Հանրապետութիւնը չի համարուում իրողական Միութեան իրաւապաշտպանի կազմից դուրս է եկել այն օրէնքով, որով եւ իրողական Միութեանից դուրս է եկել Ատրպէյճանը: Ուրեմն, ի՞նչ առնչութիւն ունի Ղարաբաղը անկախ Ատրպէյճանի հետ», - ասում է Արկաղի Ղուկասեանը:

Նման դիրքորոշման առկայութիւնը Արկաղի Ղուկասեանը ամենեւեւ չի համարում պատերազմ սկսելու ցանկութիւն: ԼՂՀ նախագահը առաջարկում է քննարկել այն ու միաժամանակ լսել Ատրպէյճանի փաստարկները, այդ թւում՝ միջանկեալ կարգավիճակի, տարիներ յետոյ անցկացուելիք հանրաքուէի հարցերը: Բայց որ ամենակարեւոր այն է, ըստ նրա, Լեռնային Ղարաբաղը պէտք է ընդգրկուի բանակցութիւններում: Այնինչ բանակցութիւնների ընթացքում, ըստ ԼՂՀ նախագահի, ստեղծուել է հետեւեալ վիճակը. Ատրպէյճանն ասում է՝ վերադարձէք տարածքները, Ատրպէյճանի փախստականները պիտի վերադառնան, համաձայնէք, որ դուք Ատրպէյճանի

քաղաքացիներ էք: «Այս դէպքում, ինչի՞ մասին խօսել, եթէ կարգավիճակի հարցը սրանով լուծուում է», - հարցնում է ԼՂՀ նախագահը՝ աւելացնելով, որ Լեռնային Ղարաբաղը հիմա չի չաւակնում իրաւական տեսակէտից ԼՂՀ ձանաչման, չնայած դա դարաբաղցու երազանքն է: Արկաղի Ղուկասեանի համար այս փուլում կարեւորն այն է, որ Ղարաբաղը այսօր անկախ է, համարուում է կոնֆլիկտի կողմ ու պէտք է ընդգրկուի բանակցութիւններում:

«Ի վերջոյ, Ատրպէյճանից ու Հայաստանից առաւել շատ Ղարաբաղն է տուժել», - ասում է Արկաղի Ղուկասեանն ու նկատում, որ ուղիները Ստեփանակերտ էին ընկնում, ոչ թէ Երեւան կամ Պաքո: Ուստի բանակցութիւններում ընդգրկուելը հարկաւոր է ոչ թէ Ղարաբաղին, այլ՝ կարգաւորման գործընթացին:

Արկաղի Ղուկասեանն այն կարծիքին է, որ եթէ նոյնիսկ ստորագրուի ինչ-որ փաստաթուղթ, միեւնոյն է, ժողովուրդները պէտք է պատրաստ լինեն պատմական

հաշտեցման: Հակառակ դէպքում, «եթէ չես բացառում, որ 10-15 տարի յետոյ կը վերսկսուի պատերազմը, ապա դու ոչ մի գիշումների չես գնա: Զիջումների կարելի է գնալ, եթէ վստահ ես, որ վաղը պատերազմ չի լինի»:

Նա յիշում է պատերազմի տարիները, երբ իրավիճակն աւելի մեղմ էր, չփումը ատրպէյճանցիների հետ աւելի սերտ: Այն ժամանակ դաշտային հրամանատարները կարող էին կապուել միմեանց հետ ու պայմանաւորուել չկրակել: Հիմա երկու կողմերը խօսում են այլ բառապա-

Հէյդար Ալիեւ եւ Ռոբերտ Քոչարեան մտերմիկ խօսակցութիւն շարուի, որը «չի նպաստում խնդրի խաղաղ կարգաւորմանը»: Ստեփանակերտ

Ձեր Ծանուցումները Վստահեցէք «Մասիա» Շաբաթաթերթին

ՕԳՆԵՆՔ ԼԻԲԱՆԱՆԻՆ

Անգամ մը եւս վարպազ բուժարքներու եւ տակաւ շարունակուող պատերազմի զոհ կ'երթայ բովանդակ Լիբանանը:

Արդարեւ, օդային ուժերու զոհ գացած են բազմաթիւ անմեղ մարդիկ, տեղաբնակ դարձած են տեղի բնակիչները (հագուստ, սնունդ, դեղորայք եւ սպաստարան): մէկ խօսքով՝ Լիբանան դարձած է «Աղէտի Երկիր»:

Լիբանանաբնակները եւս կ'ապրի դժուարին օրեր: Հայկական թաղամասերը կը դիմագրաւեն կենցաղային, առողջապահական, սնունդի անհրաժեշտութեան, ջրի եւ էլեքտրական հոսանքի դժուարութիւններ, որոնք հոգալու պարտականութիւնը ստանձնած են մեր բաղաբաղակա եւ բարեսիրական կազմակերպութիւնները: Տնտեսական դժուարութիւններու եւ անգործութեան պատճառաւ սկսած է բազմապատկուիլ շքատը հայերու թիւը:

Հայկական կազմակերպութիւնները նաեւ օգնութեան ձեռք կ'երկարեն երկրի հարաւային շրջաններէն հայկական թաղամասերը ժամանած գաղթականներուն:

Հայկական Կրթական Բարեսիրական Միութիւնը (Հ.Կ.Բ.Մ.) իր դարձանատուները եւ կրթական ու բարեսիրական կենտրոնները առանց խտրութեան բացած է բոլորին առջեւ, օգտակար հանդիսանալով եւ հոգալով ժողովուրդի կարիքներուն:

Ռազմական գործողութիւններու աւարտէն ետք իսկ, երկար ժամանակ, լիբանանաբնակները պէտք պիտի ունենայ հայաստանի եւ սփիւռքի օգնութեան՝ իր գոյութիւնը պահպանելու եւ արտագաղթի ներքին կամ արտակազմէն համար:

Ուստի, կոչ կ'ուղղենք սփիւռքաբնակները՝ գործակաւորել գոյակցի աշխատանք Լիբանանի կարօտեալներուն եւ անյապաղ մարդասիրական օժանդակութիւն ցուցաբերել հայրենեան:

Տուրքէ գերծ մեր գումարները հաճեցէք առաքել կողքի հասցէին.

Հ.Կ.Բ.Մ. ԿԵԴՐՈՒԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Please write your tax-deductible contributions to:
A.E.B.U. - Lebanon Fund
 1060 North Allen Avenue
 Pasadena, CA 91104
 U.S.A.

FOR WIRE TRANSFERS:
 Bank Of America
 Account # : 02300-42530
 Routing # : 026009593

ՓԱՂՈՒԹԱՅԻՆ

ՅԱԲԱԿՅԱԿԱՆ ՊԻՐ ԲԱՆԱՍՏԵՂԾ ՄԻԼՎԱ ԿԱՊՈՒՏԻԿԵԱՆԻ ՄԱՆՈՒԱՆ ԱՌԹԻ

Պատմական նկար մը: 1995ին Սիլվա Կապուտիկեանի ի պատիւ Ն.Ս.Մ.ի կազմակերպած ընդունելութեան, Յարութ Եւ Ռոզիկ Տէր Դաւիթեաններու տան մէջ:

Նստած՝ Սիլվա Կապուտիկեան եւ Մելանիա Արովեան, ոսթի ձախէն աջ Յակոբ Գուգուեան, Մէրի Սֆաթ-Յակոբեան, Սահակ Քրքեֆեան, Ստեփան Յովակիմեան, Երուանդ Ինգմատիոսեան (ծնրադիր), Սեդա Խոտանեան, Կիւրեղ Մանկրեան, Նայիրի Գուգուեան, Ռոզիկ Տէր Դաւիթեան, Յարութ Տէր Դաւիթեան, Անահիտ Քրքեֆեան, Տիրան Ճէրէնեան, Մարգրիտ Ճէրէնեան, Վազգէն Խոտանեան, Մարիա Մոլոյեան, Գարրիէլ Մոլոյեան եւ Յովսէփ Նալպանտեան:

Օգոստոս 31, 2006

Մեծայարգ

Պրն. Լեւոն Անանեան

Նախագահ՝

Հայաստանի Գրողներու Միութեան Երեւան, Հայաստան

Նոր Սերունդ Մշակութային Միութիւնը կու գայ իր խորագրաց ցաւակցութիւնները յայտնելու Հայ մշակոյթի, գրականութեան եւ մտքի հակներէն՝ Սիլվա Կապուտիկեանի մահուան առթիւ: Շիջեցաւ մոհիկան մը, որ ամբողջ սերունդներ ներշնչեց մաքուր հայրենասիրութեամբ, լիցքաւորեց իրատես լաւատեսութեամբ, ու հրահրեց գանոնք խիզախութեամբ արտայայտելու իրենց մտքերը եւ դիմագրաւելու կեանքի մարտահրաւէրները: Իր նման Մեծերը ազգի հպարտութիւնն են եւ ազգ մը հօր է երբ լիութի կ'ընկալէ Մեծերու պատգամները ու կեանքի օրինակ կը դարձնէ գանոնք:

Սիլվա Կապուտիկեանի աւանդը մեծ է ազգակերտման վեհ գործին, մեր յաւերժի երթին մէջ: Կը խոնարհինք իր յիշատակին առաջ ու կը լիցքաւորուինք իր պատգամներով:

Յարգանք՝

Յարութ Տէր Դաւիթեան Ատենապետ՝

Նոր Սերունդ Մշակութային Միութեան

ԼՈՍ ԱՆՃԵԼՈՍԻ ԻՐԱՆԱՀԱՅ ՄԻՈՒԹԻՒՆ ARMENIAN SOCIETY OF LOS ANGELES

Նախաձեռնութեամբ Գրականութեան եւ Արուեստի Բաժանմունքի

ԳՐՔԻ ԾՆՈՐՀԱՆԴԻՍ Նուիրուած Պատմաբան Յովիկ Ներսիսեանի գրքին՝ «Հայկական Լեռնաշխարհը ըստ Զրադաշտն ու իր Աւետան»

Գիրքը կը ներկայացնի Դոկտ. Հրաչ Վարդանեան

Սրտի խօսք՝ Ներսէս Տ. Մեսրոպեան

Կիրակի, Սեպտեմբեր 17, 2006 Երեկոյեան ժամը 6:30ին Իրանահայ Միութեան Կենտրոնատեղիում 320 W. Wilson Ave. Glendale, CA Հանդիսութեան աւարտին՝ Հիւրասիրութիւն

Մուտքը ազատ

ՍՏԱՑՈՒԱԾ ՆԱՄԱԿՆԵՐ

Պատուարժան խմբագրութիւն «Մասիս» Շաբաթաթերթի Յարգելի Բարեկամներ, Վերջին քանի մը շաբաթներէ ի վեր կը ստանամ «Մասիս» Շաբաթաթերթը ու կը վայելեմ անոր ճոխ եւ ազգաշէն բովանդակութիւնը:

Գնահատելով հանդերձ թերթին ուղղութիւնը եւ որակը, չեմ կրնար չհաղորդել իմ դժգոհութիւնս՝ Տիրա Օննիկ Քէշիշեանի մէկ յօդուածին նկատմամբ, որ կասկած չունիմ՝ գրուած ըլլալու է բարեմտաբար: Խտրականութիւնը որ ան դրած էր Հայ Առաքելական եւ Հայ Աւետարանական եկեղեցիներու միջեւ՝ թէ աւետարանականներունը ժողովարան է, եւ ո՛չ թէ եկեղեցի:

Պարզեմ միտքս: «Եկեղեցի» եզրը մենք՝ հայերս չհարեցինք. ոչ ալ ծնունդով՝ հայկական է այդ: Նոր Կտակարանի մէջ գործածուած է «եկեղեցի» եզրը, երբ տակաւին գոյութիւն չունէին նուիրապետական եւ ծիսական եկեղեցիի դրութիւններ: Նոր Կտակարանի Յունարէն բնագիրին մէջ բառը էքլիզիա է՝ ինչ որ հայերէն լեզուի տառադարձական օրէնքով եղած է եկեղեցի: Աւետարանը գրողներ էքլիզիա բառը «քրիստոնէացուցին»՝ տուններու մէջ իրենց կատարած պաշտամունքին կիրարկելով այս յոյն աշխարհիկ եզրը: Թող չզարմանայ Տիրա Քէշիշեանը երբ ըսեմ թէ եկեղեցի եւ ժողովարան հոմանիշ եզրեր են. (Տես՝ Աճառեան Արմատական Բառարանը): Հին Յոյն քաղաքապետութիւնները տարին անգամ մը կ'ունենային քաղաքացիներու յատուկ ժողով՝ որուն ընթացքին ժողովրդավարէն նկատի կ'առնուէին քաղաքացիներու հարցերը եւ կարիքները: Տարեկան այս համահաւաքը կը կոչուէր էքլիզիա: Ասոր համապատասխան երբբայերէն բառը Քահալ է, որ կը գործածուին Հին Կտարականի մէջ:

Աւետարանականներ իրենց պաշտամունքի հաւաքը եկեղեցի կը կոչեն Ս. Աւետարանին հետեւելով, ուր առաքեալներ եկեղեցի անուանած են այն բոլոր հաւաքները կամ ժողովները որոնք տուններու մէջ տեղի կ'ունենային Տէր Յիսուսի անունով, եւ ուր կը սերտէին Աստուծոյ խօսքը, առաքեալներուն վկայութիւններն ու նամակները: Այս հաւաքը՝ որ եկեղեցի կը կոչուէր, ի միջի այլոց կը յիշատակէր Տէր Յիսուսի վերջին ընթրիքը, խաչելութիւնը, մահը եւ յարութիւնը, ու ժողովը իր լրումին կը հասնէր «սիրոյ ընթրիքով» մը՝ (մեր օրերու հասկացողութեամբ՝

Սուրբ Հաղորդութիւն) գոր կը պատրաստէր ու կը մատուցանէր հիւրընկալ ընտանիքը: Այս սովորութեան կը հետեւէին նաեւ Հայաստանի նորադարձ քրիստոնէաները նախա-լուսաւորչեան հետեւողները շրջանին՝ երբ գաղտնապէս կը հաւաքուէին քարայրներու, կամ մեկուսացած վայրերու մէջ, ու կը կատարէին իրենց պաշտամունքը, ուր կը հաղորդուէին խմելով նոյն գաւաթէն, ու բաժնեկցելով սովորական հացի շերտեր: Այս կ'ընէին յիշելու համար Տէր Յիսուսի ունեցած վերջին ընթրիքը իր աշակերտներուն հետ, ինչպէս նաեւ անոր կրած չարչարանքները, մահը եւ յաղթական յարութիւնը՝ մեղաւորներու փրկութեան համար: Եզրակցութիւն. Ըստ Ս. Աւետարանի, Եկեղեցին հոն է, նաեւ անոնք են՝ որոնք հնազանդելով Աստուծոյ կոչին, կը հաւաքուին վայր մը գլխատուած պաշտելու Սուրբ Երրորդութեան անունով, փրկութեան պատգամը մտիկ ընելու, ապաշխարելով դարձի գալու, ու հաւատացեալ քրիստոնէաներ դառնալով՝ օրհնելու Փրկիչ Յիսուսի Քրիստոսի սուրբ անունը: Մնացեալը դրական, եւ մերթ ժխտական երեւոյթներով՝ մշակոյթ ու աւանդութիւններ են որոնք կրնան փոփոխութեան ենթարկուիլ առանց վնասելու եկեղեցիին հոլութեան, կոչումին, ու ոչ ալ անունին: Այս եղած է, ու այդ է հայ աւետարանականներու հասկացողութիւնը եկեղեցիին շուրջ:

Որքան լաւ կ'ըլլայ որ հայ մամուլը, մտաւորական գրողներ ու յատկապէս հայ հոգեւորականներ ստարեն հայ ազգային միասնականութեան: Միտք պահենք 19րդ դարու մեր մեծագոյն գրագէտին ու հասարակական գործիչին՝ Րաֆֆիի մէկ խօսքը՝ «մենք հայ էինք երբ հեթանոս էինք, եւ հայ կը մնանք՝ երբ հազար անգամ փոխենք մեր կրօնը»: Թող մարդիկ դադրեցնեն ջուրը պղտորելը իրենց համար անուն մը շինելու փառասիրութենէ մղուած: Այլպէս անոնք պիտի ենթարկուին՝ դարձեալ Րաֆֆիին կողմէ ուղղուած մէկ սպառնալիքին, թէ՛ «Մենք անդադար պիտի մտրակենք այն բոլոր չարագործներին... որոնք կրօնի պատճառով մեր ազգի միութեան գործին մէջ երկպառակութիւն են ձգում»:

Յաջողութիւն կը մաղթեմ ձեզի՛վ՝ մամուլի ճամբով ձեր կատարած ազգային ու հասարակական ծառայութիւններուն մէջ:

Յարգանք՝ Վեր. ՊԱՐԳԵԻ Ն. ՏԱՐԱԳՃԵԱՆ

ԿԱՐՁՈՒ ՄՐԱՇ ՓԱՍԱՏԻՆԱՅԻ ՄԷՋ (200 ԸՈԳԻ ԸԱՄԱՐ) ԱՄԵՆ ՏԵՍԱԿ ԱՌԻԹՆԵՐՈՒ ԸԱՄԱՐ 1060 N. ALLEN AVE. PASADENA ՄԱՆՐԱՄԱՍՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ՝ ԸՆՈԱԶԱՅՆԵԼ (626) 797-7680 (626) 398-0506

HAMILET

SHINING STAR
FROM
ARMENIA
WITH
HIS BAND
SEPTEMBER
9 & 10, 2006

ՀԱՄԼԵՏ ԳԵՈՐԳԵԱՆ

ԻՐ ՆՈՐ ԵՐԳԱՅԱՆԿՈՎ ԵՒ 9 ՀՈԳԱՆՈՅ ՆՈՒԳԱՆՈՒՄԲՈՎ

GLENDALE HIGH SCHOOL AUDITORIUM

1440 E. BROADWAY, GLENDALE

ՇԱՐԱԹ, ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 9-ԻՆ, ԺԱՄԸ 7-ԻՆ

ԿԻՐԱԿԻ, ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 10-ԻՆ, ԺԱՄԸ 6-ԻՆ

ՏՈՄՍԵՐԻ ԶՐԻ ԱՌԱՔՄԱՆ ՀԱՄԱՐ ՀԵՌԱԶԱՅՆԵԼ (818) 265-0506 (818) 482-6131
ՏՈՄՍԵՐԸ ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ ԵՆ CHATERIAN VIDEO (818) 242-6928 ANI GROCERY (818) 241-7229
PACIFIC VIDEO (818) 956-6643 GLENOAKS VIDEO (818) 242-9009 Parseghian Records (323) 664-3365
VAN BAKERY (323) 466-2450 SHIRAK MARKET (818) 249-3314 ANUSH BAKERY (818) 759-4747
ՏՈՄՍԵՐԻ ԱՐԺԷՔՆԵՐԸ՝ 25, 30, 35, 40, 50 ԵՒ 75 ԴՈԼԱՐ
FOR INFORMATION CALL: KACH NAZAR (818) 246-0125

Special Thanks To Our Sponsors...

WELLS
FARGO

535 N. Brand Blvd.
Glendale

Massis Weekly

Volume 26, No. 31

Saturday, September 9, 2006

Turkey Must Recognize The Armenian Genocide As A Condition For Its EU Accession

BRUSSELS -- A key committee of the European Parliament insisted late Monday that recognition of the Armenian genocide must be a precondition for Turkey's membership in the European Union and urged Ankara to normalize relations with Yerevan.

In a report adopted by 53 votes in favor to 6 against with 8 abstentions, the Committee on Foreign Affairs reaffirmed the EU assembly's earlier resolutions that described the 1915-1918 mass killings and deportations of Armenians in the Ottoman Turkey as genocide.

The committee condemned as "racist and xenophobic" a government-connected group that rallied thousands of nationalist Turks in France and Germany last spring to protest against a growing number of European countries recognizing the genocide. It urged Ankara to ban the group named after Talaat Pasha, one of the three top leaders of Ottoman Turkey's last government whom historians regard as the main mastermind of the massacres.

Turkish Prime Minister Recep Tayyip Erdogan rejected the EU parliamentarians' demands on Tuesday. "We announced this before. That is, to expect us to change (our stance) is simply chasing a dream," state news agency Anatolian quoted Prime Minister Tayyip Erdogan as saying, according to Reuters.

"Our decisiveness on the subject of the so-called Armenian genocide is the same today as it was in the past.

Nobody should expect us to change this," Erdogan said, adding the decisions taken by the European Parliament are not binding.

"We are dismayed by efforts aiming to impose preconditions that are far from objective on questions that require serious academic inquiry," the Turkish Foreign Ministry said in a communique.

The Turkish government has rejected similar resolutions adopted by the European Parliament in the past. The most recent of those resolutions, passed in September 2005, said Turkish recognition of the genocide is a "prerequisite for accession to the European Union."

The latest report, which deplores Turkey's lack of progress in implementing reforms needed to join the EU, is due to be debated by the full European Parliament later this year. It calls on Turkey to drop its preconditions for opening the land border and establishing diplomatic relations with Armenia.

The re-drafted document - to be voted on in plenary three weeks from now - highlighted some positive aspects of Turkey's performance en route to the EU - such as opening the first chapter of EU legislation, introducing new laws to fight corruption and broadcasting in Kurdish.

However, it insisted on "persistent shortcomings" in sensitive areas such as freedom of expression, religious, minority and women's rights as well as civil-military relations.

Turkey Agrees To Send Troops To Lebanon

ANKARA, Turkey - Turkey agreed Tuesday to send troops to Lebanon to monitor a tense cease-fire between Israel and Hezbollah, becoming the first Muslim country with diplomatic ties with Israel to do so.

The parliament voted 340-192 in favor of sending troops to Lebanon, with one lawmaker abstaining, after a lengthy debate on the floor. Earlier, thousands protested outside against deployment because of fears the Turkish troops could face hostile fire or clashes with fellow Muslims supporting the Islamic militant group Hezbollah.

The number of troops was not specified. Foreign Minister Abdullah Gul has said it likely wouldn't exceed 1,000.

The decision was timed to coincide with U.N. Secretary-General Kofi Annan's visit to Ankara for talks Wednesday with Turkish leaders.

A U.N. force is preparing to expand from 2,000 to 15,000 troops and deploy throughout the south with an equal number of Lebanese soldiers as Israeli forces withdraw as part of a shaky cease-fire that took effect on Aug. 14.

Turkey is NATO's only Muslim member and is one of a few Muslim

Turkish protesters chant slogans as they hold a banner and placards that reads: 'We don't want people in coffins. Don't send troops!' during a protest near the parliament in Ankara, Turkey

nations to have close ties to Israel.

The vote was a victory for Prime Minister Recep Tayyip Erdogan, who called Turkey's participation a moral duty that would contribute to regional stability and raise Turkey's profile on the international stage.

Armenia Rejects UN Role In Karabakh Talks

YEREVAN -- Armenia will refuse to hold further peace talks with Azerbaijan if the latter persists in trying to get the United Nations to deal with the Nagorno-Karabakh conflict, Foreign Minister Vartan Oskanian indicated on Monday.

Oskanian and his Azerbaijani counterpart Elmar Mammadyarov are tentatively scheduled to meet in Paris or London next week to discuss ways of kickstarting the Karabakh peace process. Officials in Baku and Yerevan have said the meeting could pave the way for another crucial Armenian-Azerbaijani summit before the end of this year.

"We have not yet confirmed the September 12 meeting," Oskanian told reporters. "I don't know whether it will take place. It will depend on developments unfolding at other bodies."

He was clearly referring to a joint appeal to the UN which was made last week by Azerbaijan, Georgia, Moldova and Ukraine. The four ex-Soviet states aligned in the pro-Western GUAM grouping reportedly asked the UN General Assembly to discuss the unresolved ethnic conflicts in the South Caucasus and Moldova at its upcoming session. They argued that international efforts to settle those conflicts have yielded no results.

Armenia has always been opposed to UN involvement in Karabakh peace talks, insisting that the Minsk Group of the Organization for Security and Cooperation in Europe remain the main international body brokering a solution to the Armenian-Azerbaijani dispute. It apparently fears that Azerbaijan would enlist the backing of other Muslim nations to push pro-Azerbaijani resolutions through the General Assembly. Speaking to RFE/RL last month, the Armenian ambassador at the UN, Armen Martirosian, warned that Yerevan will pull out of the negotiat-

Foreign Minister Vartan Oskanian

ing process if the Karabakh issue is included on the assembly agenda.

Oskanian did not deny this, saying that the additional "obstacles" created by Azerbaijan would render further negotiations meaningless. Speaking to Armenian state television at the weekend, he accused Baku of toughening its position on the issue and being reluctant to accept the Minsk Group's most recent peace plan.

The plan, which was disclosed by the group's American, French and Russian co-chairs in June, calls for a gradual settlement of the conflict that would culminate in a referendum on Karabakh's status. The authorities in Yerevan have largely accepted the proposed deal, saying that it upholds the Karabakh Armenians' right to self-determination.

"Today there is no other document on the table," Oskanian said on Monday. "I think [further talks] will center on it."

The Azerbaijani reaction to the proposed settlement has been more ambiguous, with President Ilham Aliiev repeatedly stating in recent months that he will never agree to any deal that could legitimize Karabakh's secession from Azerbaijan. Aliiev's top foreign policy aide, Novruz Mammadov, accused the mediators last month of "ignoring" his country's territorial integrity and warned that Baku might turn to the UN.

15th Anniversary Of Karabakh Independence Celebrated

STEPANAKERT -- Celebrations on the occasion of the 15th anniversary of independence were held in Nagorno Karabakh. On September 1 an official ceremony was held with the participation of the representatives of the NKR leadership and public, as well as numerous guests from Armenia, Russia, Abkhazia, South Ossetia, Transdnestr and Armenian Diaspora. Speaking at the meeting, Karabakh President Arkady Ghukasyan noted, "The proclamation of the Nagorno Karabakh Republic's independence was the only salvation for Karabakh and life proved that we were right. Otherwise we would have shared Nakhichevan's fate,"

In his words, the most important thing is that the people of Karabakh have achieved their goal. They won the war imposed on them and built a developing state. "The recent 15 years symbolize free and independent life. Sometimes it seems that independence means that we have overcome all the difficulties but unfortunately it's not so. We have a long way ahead and plenty of

hardships that is why we must press for independence."

Touching upon the possibility of resumption of war, Ghukasyan remarked that he does not see any reason for it, either political, economic, moral or geographical. "I am absolutely sure that now the international community is not interested in resumption of war. As for Azerbaijan's aggressive calls, one should just see what they are made for."

U.S. Congressmen Frank Pallone and Joe Knollenberg congratulated the NKR President and people on the 15th anniversary of Karabakh independence proclamation. The message says in part, "Dear President Ghukasyan, We congratulate the people and government of Artsakh and you personally on the 15th anniversary of independence of the Nagorno Karabakh Republic. This historical date is an important landmark of your struggle for freedom. September 2, 1991 the people of Nagorno Karabakh declared their intention to build an independent state. With this declaration the heroic people of Karabakh voiced decision to live freely.

Lawlessness In Yerevan Senior Tax Official Killed In Car Blast Editor Of Opposition Newspaper Attacked

YEREVAN -- The Armenian government's top official in charge of detecting and investigating tax evasion was killed in a car explosion in downtown Yerevan early on Wednesday.

Shahen Hovasapian, head of a State Taxation Service (STS) division tasked with combating tax fraud, was found in a critical condition in his government-owned car after it was rocked by the blast just 50 meters from his apartment building. He died while being rushed to hospital, police and other security officials at the scene told RFE/RL.

They said that an explosive device planted under a front seat occupied by Hovasapian went off just seconds after he and his teenage son were driven away from their home. They said the driver suffered minor injuries, while the young man survived unscathed. The blast left a gaping hole under the car's front seat next to the driver's, suggesting that Hovasapian was its main target.

Despite holding an important government post, Hovasapian has rarely figured in the news and is not known to have initiated high-profile tax evasion cases against big companies controlled by influential individuals. The assassinated official himself was a wealthy businessman, reportedly owning one of Armenia's two main liquefied gas companies, Goshgaz. The other company involved in the lucrative gas business, Multi-Leon, is controlled by Gagik Tsarukian, a powerful government-connected tycoon.

Hovasapian, who is a native of Nagorno-Karabakh and was a field commander during the war with Azerbaijan, is the first high-ranking Armenian tax official killed while in office. Gagik Poghosian, who briefly headed the government's tax collection agency in 2000, died in a grenade attack under similarly mysterious circumstances five years ago. The apparent contract killing has still not been solved.

Hovasapian's violent death continued recent months' series of high-profile murders that have raised widespread concern about the situation with crime and rule of law in Armenia. Among their victims were a businessman, a reputed crime figure and a senior member of the influential Yerkrpah Union of Karabakh war veterans. Nobody has been prosecuted in connection with those crimes so far.

"Irvunk" Editor Assaulted

The editor-in-chief of one of Armenia's best-selling newspapers was attacked and beaten up on Wednesday by well-built men resembling the notorious bodyguards of government-connected wealthy businessmen.

"After I left home in the morning two young men with shaven heads attacked me from behind, toppled me to the ground and began kicking me, mainly trying to target my head," Hovannes Galajian of the "Irvunk" bi-weekly told RFE/RL by phone. "When other people came out of the building they immediately fled."

"They didn't say anything. They were silent. They didn't even swear at me," he said, adding that he immediately

"Irvunk" editor Hovannes Galajian

reported the incident to the police and will undergo a medical examination by forensic experts on Thursday.

Galajian said he believes that the attack was in retaliation for critical articles published by his paper, but would not specify "Irvunk" reports that might have angered influential individuals. "We have trodden on many toes and the pool of suspects," he said.

"Irvunk," which is linked to a small opposition party, is known for its hard-hitting coverage of the Armenian government and its loyalists. Galajian's description of his attackers matches the appearance of about two dozen thugs that tried to disrupt an April 2004 opposition rally in Yerevan and attacked photojournalists and cameramen who filmed their actions. Media reports at the time said the well-built men work as bodyguards of "oligarchs" supporting the ruling regime.

Justice Denied In Three Acts: Heritage Headquarters Break-In Confirmed, But Criminal Case Refused

Yerevan—On August 29, 2006, the Heritage Party received official notification from Colonel Hovik Tamamyian of Yerevan's Central Police Department that laboratory examinations confirmed that unknown persons broke into Heritage's office and attached a "flash" copying mechanism and external monitor to its computer system on the night of March 8, four days after the Paronian Theater's management had illegally locked Raffi Hovannisian and his colleagues out of their place of work. This finding notwithstanding, the police department concluded on August 24 that no criminal charges would be brought on the premise, clearly contrived, that there was no positive evidence, only assumptions, that any information was actually taken from the computer system and thus that any illegality had occurred. In an amazing display of Armenia's "presidential justice," the police apparently carried out their "instruction from above" to close down the case without questioning the management of the theater or any other possible suspects, in places high and low, of the criminal break-in.

This telling decision was issued in response to Raffi Hovannisian's May 29 affidavit testifying that on March 8, exactly four days after Heritage party headquarters had been forcibly shut down without a legal warrant and further access to it had been blocked, one or more people had gained entry into the office's main computer, where all information regarding the party, its membership, and its activities is maintained. In the words of Heritage attorney Zaruhi Postanjian: "After having examined the computer, experts from the National Bureau of Investigation affirmed that on that night, when the office was deemed vacant by a later court ruling, the computer was put in operational mode for 22-24 minutes and, what is more, was hooked up to a monitor. The results of the investigation demanded, therefore, that a criminal case be launched. In a flagrant disregard of law and justice, however, the police department refused to authorize such a probe, making dubious references to 'corpus delicti.' We will appeal this sham determination to the courts of law and public opinion."

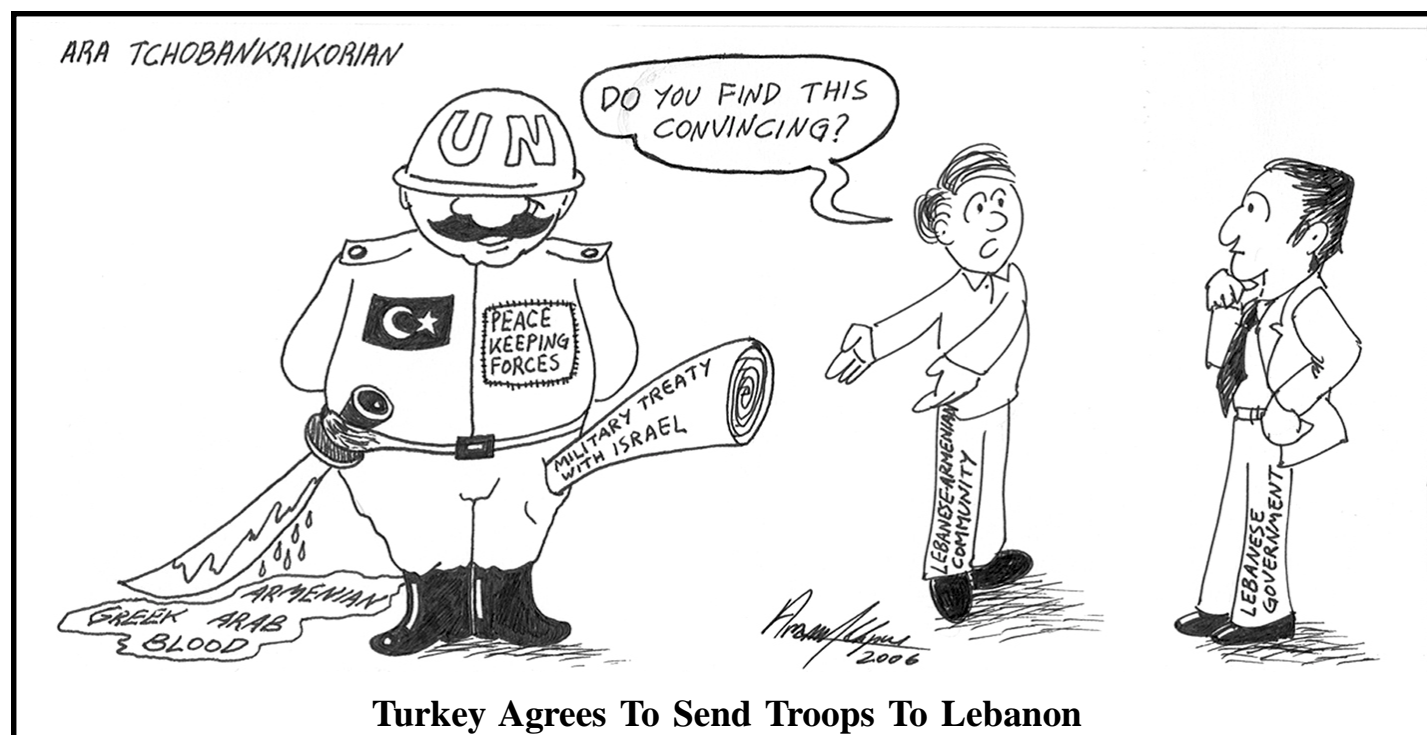
On August 24, the same day as the police department's cover-up of justice, Judge Narine Barseghyan of Yerevan's Davtashen-Ajapniak Court of First Instance heard Raffi Hovannisian's complaint against the marshals of the Service for Mandatory Execution of Judicial Acts (SMEJA). Hovannisian had disputed their unlawful sealing of the Heritage office on May 30, only one day after it reopened pursuant to the injunction issued in the underlying case by Judge Edward Avetisyan. The SMEJA officers had forced Hovannisian and the office staff to leave the premises.

Reflecting on the illegal actions taken by the marshals, Judge Barseghyan seemed to pose a series of irrelevant questions with the intent to divert the proceedings from the subject matter of the complaint. In response to the judge's query into Raffi Hovannisian's current entitlement to the space, Zaruhi Postanjian noted: "This matter is subject to clarification and is currently being considered by the Court of Appeals. As for today's petition, submitted by us to your jurisdiction, we are seeking a legal assessment of the activities carried out by SMEJA officials."

Even though the hearing had resonated with the public at large and the courtroom was at full capacity, representatives of neither SMEJA nor the Paronian Theater were present. In all probability, they had advance confidence that they would not be brought to justice. Despite the absence of the defendants, Judge Barseghyan went forward with the trial and, in predictable conformity with the tide of Armenian "jurisprudence," denied Hovannisian's petition.

And finally on the next day, August 25, the Court of Appeals, composed of Judges Artashes Tumanyan, Karine Hakobyan, and Astghik Kharatyan, rejected Raffi Hovannisian's demand for clarification of the judgment issued on June 26 by Judge Avetisyan of the Central and Nork-Marash Court. According to that judgment, the forcible closure of Heritage's office was deemed illegal. Separately, Hovannisian was instructed to pay certain rental installments for a period when he was not actually making use of the premises. Hence, the Court in effect validated the five-year real-estate lease entered into in 2002, but was silent on whether Hovannisian still could use the leased space until 2007.

Once again, nothing out of the ordinary took place. Abusing its prerogative to execute justice, the appeals panel carried out "in the name of the Republic of Armenia," yet another special directive coming from the "presidential above." And once again Raffi Hovannisian's request, this time for a simple clarification, was rejected. "We have become permanent eyewitnesses to the successive stagings of 'justice' and the finale of the show is nothing more than an 'old song,' but we will appeal all the way up," commented Heritage board chairman Vardan Khachatryan.

Turkey Agrees To Send Troops To Lebanon

Israel And Azerbaijan's Furtive Embrace

By Ilya Bourtman
Middle East Quarterly
Summer 2006
(Continued from issue #30)

Trade

Economic cooperation between Israel and Azerbaijan has grown significantly. As early as 1995, an Israeli journalist visiting Baku observed that Israeli goods were flooding the market. "Strauss ice cream, cell phones produced by Motorola's Israeli division, Maccabee beer, and other Israeli imports are ubiquitous," she wrote.[24] As Azerbaijan deregulated its industries and liberalized some markets, Israeli companies flocked to the country. Bezeq, a major telephone subsidiary, was one of the first to do so. Through a devalued contract bid in 1994, Bezeq bought a large share of the telephone operating system. Today it installs phone lines and operates regional services throughout much of the country.[25] According to the president of the Azerbaijani-Israeli Business Forum, dozens of Israeli companies operate in Azerbaijan, especially within the energy sector.[26] In 2000 for example, Modcon Systems Ltd., an Israel-based supplier of high technology to the oil and gas industries, opened shop in Azerbaijan. "The business," according to Modcon Systems CEO Gregory Shahnovsky, is "very important to company growth." He expects more Israeli companies to enter the market.[27]

Statistics support the anecdotes. Between 2000 and 2005, Israel has gone from being Azerbaijan's tenth largest trading partner to its fifth.[28] Azerbaijani industry has benefited tremendously. According to U.N. statistics, between 1997 and 2004, exports from Azerbaijan to Israel increased from barely over US\$2 million to \$323 million, fueled in recent years by the high price of oil.[29] Indeed, Israeli-Azerbaijani trade now outweighs the trade relations Israel has developed with the countries of Central Asia by at least a factor of five.[30]

Indirectly, Israeli businessmen have helped encourage Azerbaijan to pursue policies of strategic benefit to Jerusalem. Since 1993, major Israeli entrepreneurs such as Shoul Eisenberg have spearheaded large-scale energy projects in the Caspian region and Central Asia with government support. Israeli businessman Yossi Maimon, for example, was instrumental in brokering gas pipeline deals throughout Central Asia, such as the March 1999 \$2.5 billion pipeline deal from Turkmenistan to Turkey. He boasted to *The Wall Street Journal* in 2001 that "this is the Great Game all over [again] ... we are doing what U.S. and Israeli policy could not achieve. Controlling the transport route is controlling the product." [31] Israeli strategic thinkers expected that establishing friendly ties to Azerbaijan would not only provide energy security but also allow Jerusalem to influence pipeline routes, a benefit both to Israeli political clout and a factor to strengthen Israel's allies at the expense of its adversaries. In 2002, Israel was Azerbaijan's largest importer of oil after Italy.[32]

The ultimate route of the \$3.2 billion Baku-Tbilisi-Ceyhan pipeline, for example, circumvents Iran and Russia and ties secular, pro-Western Azerbaijan,

Georgia, and Turkey together in a way that enhances Israel's strategic interests, an aspect acknowledged by Prime Minister Binyamin Netanyahu in 1997[33] and recognized in Azerbaijan as well.[34] Rafael Abbasov, former director of economic and trade development at the Israeli embassy in Baku and now an economics officer at the Asian Development Bank in Azerbaijan, believes that there is growing covert collaboration in the energy sector between Israel and Azerbaijan which does not show up on trade-balance sheets. "In terms of oil, Israeli firms are a lot more involved than at first meets the eye," Abbasov said. "Often they register as U.S. or U.K. branches and thus enter the Azerbaijani energy market and participate in bidding for tender contracts." [35]

As the Indian and Chinese appetites for oil increase, so too does the possibility to expand cooperation further with the export of oil through the Ashqelon-Eilat pipeline which could provide an alternative to shipments through the Suez Canal and Persian Gulf.[36]

Politics

While trade has increased steadily, political cooperation has ebbed and flowed. Mutual statements of diplomatic understanding have seldom been followed by decisive action. Little came from the April 1992 agreement to exchange ambassadors. For several years, Benny Haddad, a 24-year-old Israeli Defense Forces rifleman with no diplomatic experience represented Israeli interests in Azerbaijan. Only later was Eliezer Yotvat, Israel's first ambassador to Azerbaijan, formally appointed. Baku meanwhile made overtures toward Jerusalem by appealing to Jewish investors and publicly sending state foreign policy advisor Vafa Guluzade to Israel, but Baku did not nominate a permanent ambassador. To date, Azerbaijan has not yet fulfilled its promise to open an embassy in Israel. Likewise, nothing came of Azerbaijani secretary of state Ali Karimov's public attempt to organize a meeting between Elçibey and then Israeli prime minister Yitzhak Rabin.[37]

The only public embrace came in August 1997 when Israeli prime minister Netanyahu visited Azerbaijani president Heydar Aliyev in Baku. During their brief meeting, they discussed various issues ranging from new oil deals, to Iran's nuclear ambitions, to trilateral cooperation between Israel, Turkey, and Azerbaijan.[38] While the meeting solidified strategic understanding and led to increased defense cooperation, it had few positive diplomatic consequences. After fifteen years of diplomatic relations, the two countries have not signed a single official treaty. As one senior Israeli diplomat laments, "There is no formalization of these relationships. Not even a cultural agreement, or tourism ... Formal relations have not yet yielded one single agreement between the two states." [39]

Perhaps the only successful diplomatic initiatives have been in youth exchanges. In 2003, Jerusalem and Baku agreed to facilitate study opportunities for Azerbaijani scientists and doctors in Israel.[40] The Azerbaijan-Israel Youth Friendship Society works to promote

youth relations through the teaching of each others' histories. Kanan Seyidov, the society's deputy chief of international relations, explained that the program works to explain "the real situation of Israeli people living under the everyday terror threat, and the impact of Armenian aggression and occupation on Azerbaijan." [41]

The New Great Game

Nevertheless, both Jerusalem and Baku recognize that they are better off working with each other (and Turkey) than allowing Russian or Iranian influence to become paramount. Even as diplomatic relations remain less formal, Azerbaijan's neighbors recognize the growing importance of Israel-Azerbaijan ties.

Iran. At the heart of Azerbaijan-Israel cooperation lie their mutual fear and distrust of Iran. Israel has obvious reasons for distrusting the Islamic Republic: Iranian leaders from Ayatollah Ruhollah Khomeini to former presidents 'Ali Akbar Hashemi Rafsanjani and Muhammad Khatami to current president Mahmoud Ahmadinejad have all called for Israel's destruction.[42] Azerbaijan has a more complicated relationship with Iran. On the one hand, Azerbaijan shares historic ties and a religious bond with predominantly Shi'ite Iran. Far more ethnic Azeris live in Iran than in independent Azerbaijan. But Tehran has sought to destabilize Azerbaijan. It has engaged in arms trafficking with Armenian separatists[43] and trained Azeri mullahs to preach an Islamist message that has undercut traditional Azerbaijani secularism.[44] Tehran gave little support to their Shi'ite brethren in the early 1990s when Azerbaijan's economy

plummeted 58 percent.[45] Competing claims to energy deposits in the Caspian Sea have also harmed relations.

Today, Iran and Israel play a cat-and-mouse game in Azerbaijan. Both have developed vast espionage networks in Azerbaijan. Israeli intelligence maintains surveillance and listening outposts on Azerbaijan's border with Iran.[46] Published articles attest that "Baku is a perfect base for Israeli intelligence operations ... the city is home to an Iranian embassy with 200 employees." [47] One senior advisor to Prime Minister Ariel Sharon even suggested that some Azerbaijani Jews regularly infiltrate Iranian territory.[48] Iran has followed suit, spying on Israeli targets in Azerbaijan. In September 2004, Israeli security agents caught an Iranian operative videotaping the Israeli embassy in Baku.[49]

Iran has vowed to exact revenge on Azerbaijan for its cooperation with the "Zionist entity" and for following Israel and Turkey westward after its 1991 independence. Following Netanyahu's 1997 visit, Iran's state radio harshly criticized the meeting, declaring that "Baku is playing a dangerous game by receiving the Zionist regime's expansionist prime minister. By doing this it has destabilized its own ties with Islamic states in the region and the world." [50] The Iranian foreign minister further threatened Azerbaijan saying that Baku's cooperation with Israel would cause instability in the Caucasus, harm Islamic unity, and hurt "those governments themselves." [51] To this day, Iranian officials are cited in the Iranian press stating that Azerbaijan is cooperating with an "occupying power." [52]

(Continued next issue-2)

Notes

[24] *The Jerusalem Report*, Sept. 21, 1995.

[25] *The Jerusalem Report*, May 19, 1994.

[26] *BBC News*, July 26, 2002.

[27] Personal e-mail correspondence with author, June 14, 2005.

[28] "Statistical Yearbook of Azerbaijan, 2005," *The State Statistical Committee of Azerbaijan Republic*, Baku, accessed Feb. 21, 2006.

[29] Data compiled from the United Nations Commodity Trade Statistics Database, accessed July 17, 2005.

[30] Data compiled from the United Nations Commodity Trade Statistics Database, accessed Feb. 22, 2005.

[31] *The Wall Street Journal*, Oct. 2, 2001.

[32] *United Press International*, Nov. 4, 2002.

[33] *The Jerusalem Post*, Aug. 31, 1997.

[34] Personal e-mail correspondence with Elshan Gurbanov, professor of political science, Baku State University, June 20, 2005.

[35] Personal e-mail correspondence with Rafael Abbasov, July 20, 2005.

[36] *The Financial Express* (New Delhi), June 10, 2005.

[37] *The Jerusalem Report*, June 17, 1993.

[38] "Turco-Israeli Oil Agreement," *Turkish Press Review*, Directorate General of Press and Information, Office of the Prime Minister, Istanbul, Sept. 1, 1997.

[39] Personal e-mail correspondence with senior official, Israeli Foreign

Ministry, June 10, 2005.

[40] *Baku Today*, Jan. 29, 2003; *Azerbaijan International Independent News Agency* (AssA-Irada, Baku), Jan. 27, 2005.

[41] Personal e-mail correspondence with Kanan Seyidov, July 18, 2005.

[42] Michael Rubin, "Iran Means What It Says," *On the Issues*, American Enterprise Institute, Jan. 25, 2006.

[43] Alex Wagner, "Washington Levies Sanctions for WMD-Related Transfers to Iran," *Arms Control Today*, June 2002.

[44] Swietochowski, "Azerbaijan: The Hidden Faces of Islam," p. 73; *The Jerusalem Report*, June 17, 1993.

[45] "The Republic of Azerbaijan: Country Profile 2005," *Ministry of Economic Development and Azerbaijan Investment Promotion and Advisory Foundation*, Baku, p. 3.

[46] Cagaptay and Murinson, "Good Relations between Azerbaijan and Israel."

[47] Avi Machlis, "Azerbaijan Courts Jews, Israel to Win Favor with U.S.," *Jewish Telegraphic Agency news service* (New York), Feb. 1, 2000.

[48] Personal interview with a representative of the Israeli government involved in discussions, Tel Aviv, June 13, 2005.

[49] *The Jerusalem Post*, Sept. 20, 2004.

[50] *The Jerusalem Post*, Aug. 31, 1997.

[51] OMRI Daily Digest, *Open Media Research Institute*, Washington, D.C., Aug. 10, 1995.

[52] *Tehran Times*, Jan. 25, 2005.

Shooting For Peace: Armenian Photogs Reach Out To Lebanon's Children

By **John Hughes**
ArmeniaNow reporter

A team of Armenian photojournalists, including ArmeniaNow's **Karen Mirzoyan**, returned last Thursday from 10 days in Lebanon to launch a project aimed at helping the war-stricken chil-

live are in the north of the country and were not dramatically impacted by the bombing and rocket attacks by Israeli military. (Still, some 1,000 Lebanese-Armenians fled to Armenia before the August 14 ceasefire.)

Beirut, home to about 100,000 Armenian Diaspora, is incomparable to the

Ruben Mangasaryan-Heidar Mehmde's family mourns a son's loss

dren of Beirut.

Led by veteran photojournalist **Ruben Mangasaryan**, the group also included **German Avagyan** and **Anahit Hairapetyan**, members of Mangasaryan's Patker Photo Agency. The younger photojournalists (Mirzoyan and Hairapetyan) were also students of Mangasaryan and Avagyan in a training program at Caucasus Media Institute in Yerevan.)

city Mangasaryan saw on his last assignment there, in 2001.

"Last time it was active, like a beehive," Mangasaryan says. "Now, it is empty, because all the foreigners have left. The southern part of the city is in ruins – like Gyumri, after the earthquake."

Over the course of their mission, the quartet shot some 2,000 photos each.

German Avagyan-Qana village

The journalists left Yerevan August 19, and spent their time in Lebanon documenting the aftermath of war. They also shot in the Armenian village of Ainchar.

According to Mangasaryan, cities and settlements where most Diaspora

After final edits, the images will be exhibited in Yerevan, and will appear online.

The ultimate goal of the project is to raise awareness of the suffering of Lebanon's children and to raise funding for their aid.

Ruben Mangasaryan-A new cemetery for war dead, Nabatia

"Since Armenia has been in situations like this and has received help from other countries, now it is our duty to help others," Mangasaryan says. "Financially, Armenia cannot provide serious assistance, but we can help by providing information."

The photojournalists were the only Armenian press who have reported from Lebanon since the fighting. Mangasaryan says Armenia itself is in a unique position to help Lebanon, owing to its close relations and to geo-political circumstance.

"Armenia is one of the few countries that has good relations with both the Middle East and the West," Mangasaryan says. "The United States is in bad relations with Lebanon (because of its support of Israel). Jewish communities are surely not going to help. This is a good chance for Armenia to have a valuable

role in the region."

The photojournalists went on their own initiative. They received financial support from K-Telecom CJSC (VivaCell), and were assisted by the Armenian Embassy in Lebanon. In South Lebanon, the team was hosted and assisted by NBN TV correspondent Ali Diab. Much of the expense was absorbed by the photo agency. Those wishing to contribute to the further activities of the project, may do so via www.patkerphoto.com.

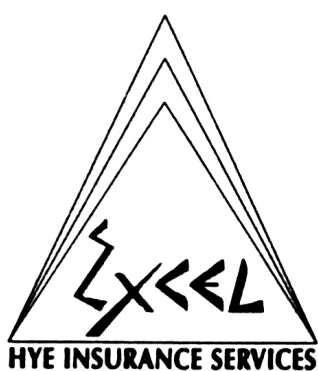
The team almost became stranded in Lebanon. After one flight back to Yerevan was cancelled, the next was overbooked. They were told no seats were available until October. Upon learning of the situation, Armavia Airlines sent a larger aircraft than was normally scheduled, to accommodate the photojournalists and others.

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Եթէ ձեր տրամադրութեան տակ ունիք
հայերէն գիրքեր, եւ կը ցանկանաք զանոնք նուիրել Կայծ
Երիտասարդական Միութեան գրադարանին՝ ապա
առաքեցէք հետեւեալ հասցեով
G.Y.O. 1060 N. ALLEN AVE. PASADENA, CA 91104

ART PHOTOGRAPHY
JACOB DEMIRDJIAN
TEL(626)795-4493

AUTO • HOME • LIFE • HEALTH • DISABILITY • COMMERCIAL

HARUT DER-TAVITIAN
License #0B28270

1807 W. Glenoaks Blvd., Suite 202
Glendale, CA 91201

Tel.: 818/502-3233
Fax: 818/502-3244
Pgr.: 818/608-9898
info@excelhye.com
www.excelhye.com

ՏԵՍԱԿԵՏ

«ՄԵՐ ՎԱՅՐԵՆԻՔ» ՕՐԸՆԵՐԳԻ ԸՆԴՈՒՄԻՆԱԿԱՅԻՆ ԻՆՔՆՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴՈՒՄԻՆԱԿԱՅԻՆ ԻՆՔՆՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴՈՒՄԻՆԱԿԱՅԻՆ

ԵՐԱԺՇՏԱԳԷՏ՝ ԳՐԻԳՈՐ ՓԻՏԷՃԵԱՆԻ (Շարունակում և նախորդ թիվերում)

1867, Փետրուար 28ին, Կ. Պոլսոյ թատրոնին մէջ, Մ. Նալբանդեանի մահուան առաջին տարեկիցին առթիւ, անոր յիշատակին նուիրուած, Յակոբ Վարդանի դեկամբրուլի մեծ յանդիմանով Ռոմանոս Սետեֆեանի «Վարդան Մամիկոնեան, փրկիչ Հայրենեաց» թատերերգութիւնը երաժշտութեամբ եւ դեկամբրուլի մեծ յանդիմանով Տիգրան Չուխաճեանի: Ներկայացման ընթացքին վերջին Գարագաշեան կ'արտասանէ Նալբանդեանի «Երգ Ազատութեան» թուով հանելով բոլորին սրտերը: Իսկ «Իտալացի Աղջկայ Երգ»ը արդէն իսկ ամէն հայու շրթներուն վրան էր: Տեսէք թէ՛ այս մասին, 1962ին Երեւան հրատարակուած Գառնիկ Ստեփանեանի «Ուրուագիծ Արեւմտահայ թատրոնի Պատմութեան» Ա. հատորի էջ 306ին վրայ ինչ կը կարդանք:

«Իտալական ազատագրական շարժման գործում մեծ դեր էին կատարել իրիզալի կանայք, ոգևորելով ամբողջ աշխարհի առաջադէմ մարդկութեանը, այդ թուով Միքայէլ Նալբանդեանին, որի «Իտալացի աղջկայ երգը» հռչակաբար գործը, «Հիւսիսափայլից» արտաստուելով՝ «Մեղու» պարբերականում՝ բոլորի շրթներին էր:

Վերոյիշեալ թատերերգութեան խօսքերէն մին էր, որ դարձած էր այդ ժամանակաշրջանի ոգին արտայայտող նշանաւոր «Հայաստանը հայուն, հայը Հայաստանին» կարգախօսը:

Արդարեւ, այս բոլորով կը տեսնենք թէ՛ ինչպէս տարածուած եւ որքան սիրուած էր «Իտալացի Աղջկան Երգը»:

Այսքանը բաւ համարելով Դոկտ. Չելեպեանի յիշեալ յօդուածին առաջին պարբերութեան հետ կապուած մի քանի հարցերու մասին, կ'անցնիմ համեստ կարծիքս յայտնելու յօդուածին երկրորդ պարբերութեան մասին:

Որպէսզի, այս պարբերութեամբ հարորդուածը պատմականօրէն աւելի ճիշդ ու ամբողջական կերպով ընթերցողին տրուի, պարբերութիւնը բաժնելով երեք մասերու, կը ներկայացնեմ զայն:

1. Դոկտ. Չելեպեան կ'ըսէ. «Հայեր, սոյն երկարաշունչ քերթուածէն հինգ տուներ քաղելով, զայն վերածեցին անպաշտօն քայլերգի:

Խօսքը ո՞ր շրջանի հայերու մասին է. ի՞նչ հանգամանք ներկայացնող հայեր են. ե՞րբ եւ ո՞ւր հայեր վերածեցին զայն («Մեր Հայրենիք»ը Գ. Փ.) անպաշտօն քայլերգի:

Չանամ պարզաբանել այս առաջին կէտը:

Ինչպէս վերը տեսանք, «Մեր Հայրենիք»ը տարիներու ընթացքին ինչ անունով ալ որ հրատարակուած ու երգուած է, առաջին օրէն սիրուած ու ամենատարածուած երգն է եղած:

Հայ երաժշտութեան բազմաձայնային երգարուեստի դպրոցի հիմնադիր՝ Քրիստափոր ԿարաՄուրզա «1853-1902», օրուան հրամայականը եղող ազգային-լեզուաբանական երգերու հետ ոչ միայն մշակեց նա՛եւ «Մեր Հայրենիք»ը, այլ՝ հայ ժողովուրդի երաժշտական մշակութի պատմութեան մէջ, առաջին բազմաձայն երգչախումբային համերգին, գոր տեղի ունեցած էր 1885

Մարտ 15ին, Թիֆլիսի Գրիգոր Արծրունիի թատրոնին մէջ, առաջին քառաձայն հնչող երգը «Մեր Հայրենիք»ն էր եղած: Այսպիսով ժողովուրդին ամենասիրած այս երգը պատմական այլ հանգամանք մը եւս ստացած էր:

Ի դէպ ըսեմ որ, ունիմ քառաձայնուած այս թանկարժէք ձայնագրութիւնը, գոր յառաջիկային հրատարակուող Քրիստափոր ԿարաՄուրզայի կեանքին ու գործունէութեան նուիրուած գրքին մէջ, առաջին անգամ ըլլալով պիտի հրատարակեմ զայն:

ԿարաՄուրզայի առաքելական գործունէութիւնը տանելով զինք կովկասեան շրջանի հայաշատ գաղութները «Մեր Հայրենիք»ի քառաձայն երգեցողութիւնը եւս տարածուեցաւ ամենուրեք:

1918ի Հայաստանի Առաջին Հանրապետութիւնը, որպէս ազգային խորհրդանիշներ, ինչպէս դրօշը՝ կարմիր-կապույտ-նարնջագոյն, զինանշանը՝ Թումանեանի մշակած երկու տարբերակներէն առիւծին բերանը բաց եղող օրինակը (առիւծին բերանը փակ օրինակը մնաց դարակներուն մէջ: Ներկայ Հանրապետութիւնը այս փակ բերանով օրինակը որդեգրեց): Իսկ, բոլորէն սիրուած եւ ժողովուրդին մէջ արմատաւորուած «Մեր Հայրենիք»ը դարձաւ Հանրապետութեան քայլերգը: Անշուշտ այս բոլորը մէկ օրէն միւսը չեղան. սակայն, արդէն իսկ Հանրապետութեան առաջին տարեդարձին կը տեսնենք այս երեք ազգային խորհրդանիշները այսպէս.

1919, Մայիս 28ին, Հանրապետութեան առաջին տարեդարձի տօնակատարութեան ընթացքին, օրուան հանդիսաւորութիւնը շեշտող փողերային նուագախումբի առաջնորդութեամբ, եւազոյն դրօշներով բանակայիններու, դպրոցականներու ու այլ յաջորդական խումբերու տողանցքներէն յետոյ, երբ խորհրդարանի դահլիճին մէջ կը հաւաքուին, մեծաշուք կերպով տօնելու համար հանրապետութեան անդրանիկ տարեդարձը, Գեորգ Ե. Սուրէնեանց Կաթողիկոսի, հայ եւ օտար աստիճանաւոր հիւրերու եւ դեսպաններու ներկայութեան, օրուան հանդիսավար, հանրային կրթութեան եւ արուեստի նախարար՝ Գ. Մելիք-Չարագոզեանի բարիգալուստի ու օրուան ընդթիւ պարզող խօսքերէն ետք հանդիսութիւնը կը սկսի ժողովուրդը յոտնկայս ունկնդրելով «Մեր Հայրենիք»ը: Հանդիսութեան վերջաւորութեան նոյնպէս պաշտօնապէս, յոտնկայս կ'երգուի «Մեր Հայրենիք»ը: (Այս մասին աւելի տեղեկութիւն քաղելու համար կարդալ 1928ին Փարիզ հրատարակուած Սիմոն Վրացեանի «Հայաստանի Հանրապետութիւն» գրքին 235-238 էջերը):

Հայաստանի Առաջին Հանրապետութեան շրջանին բանաստեղծութեան միայն հինգ տուներ կը գործածէին:

2. Դոկտ. Չելեպեան կ'ըսէ. «Սոյն ողբերգին ձայնագրութեան հեղինակը ինծի ծանօթ չէ»:

Ճիշդ է, որ պատմագէտ Դոկտ. Չելեպեան երաժշտագէտ մը չէ, եւ չէ կարելի իրմէ երաժշտական կամ երաժշտագիտական յայտնաբերումներ սպասել, սակայն, ինչո՞ւ համար Հայաստանի Հանրապետութեան օրհներգը կոչել «ողբերգ»:

Եթէ երբեք նոյնիսկ ազնուօրէն «lament» երգատեսակ իմաստով գոր-

ծածուած է ան, ինչո՞ւ բացասական նկարագիր տալ անոր, երբ ան ազգասիրական ոգիով եւ հայրենասիրական շունչով յօրինուած երգ մըն է, որ բոլորին կողմէ սիրելի ըլլալով դարձած էր Հայաստանի Առաջին Հանրապետութեան օրհներգը, եւ որուն պատճառաւ ալ այսօրուան՝ Երրորդ Հանրապետութեան քայլերգը:

Երբ, երգ մը կը դառնայ երկրի մը, ժողովուրդի մը ազգային օրհներգը, հիմնը կամ քայլերգը, այլեւս այդ երգը կը դադրի կոչուել յողբերգ, կատակերգ կամ symphony-ի մը մասնիկը:

Որեւէ երկրի օրհներգը, իր ժողովուրդին համար, կուրծք ունեցնող, հպարտութիւն առթող երգ է: (Մտաբերեցէք Ողիմպիական խաղերու մետալակիրներուն ազգային հպարտութիւնը): Պէտք չէ զայն կոչել «ողբերգ» յատկապէս ալ, որ այսօրուան՝ Երրորդ Հանրապետութիւնը եւս 1991 Յուլիս 1ին, մի քանի բառերու փոփոխութիւններով, պաշտօնապէս ընդունեցաւ զայն որպէս հանրապետութեան օրհներգը: (Այս անգամ, նախկին հինգ տունը վերածուած է չորս տունի):

3. Դոկտ. Չելեպեան կ'ըսէ. «Հայաստանի Երրորդ Հանրապետութեան ստեղծումէն շատ առաջ, Մերձարեւելեան երկիրներու հայահոծ գաղութները իրենց հանդէսները կը սկսէին «Մեր Հայրենիք»ով»:

Երբ Դեկտեմբեր 2/3, 1920ին հաստատուեցան խորհրդային կարգերը եւ վերջ գտաւ Հայաստանի Առաջին Հանրապետութիւնը, այլեւս դադրեցաւ «Մեր Հայրենիք»ին գործածութիւնը որպէս պետական օրհներգ Հայաստանի մէջ: Սակայն, արտասահմանի մէջ, ոչ միայն Մերձարեւելեան երկիրներու մէջ, շարունակուեցաւ ան ապրիլ նոյն հանգամանքով դաշնակցական շրջանակներէ ներս միայն, այս անգամ քառաձայնուած Բարսեղ Կանաչեանի կողմէ:

նի կողմէ: Իսկ, Հայաստանի Երրորդ Հանրապետութիւնը անմիջապէս չունեցաւ իրեն յատուկ հիմնը: Տարիներ ետք միայն, Բ. Համաշխարհային պատերազմի շրջանին, երբ Ստալինեան հրամանով Սովետական Հայաստանի պետական հիմնը յօրինելու յայտարարուած մրցումին առաջնութիւնը շահեցաւ Արամ Խաչատուրեանի յօրինած քայլերգը (խօսք՝ Սարմէնի «Սովետական Ազատ Աշխարհ, Հայաստան»), ա՛յն ատեն միայն ունեցանք Հայաստանի պետական հիմն, որ առաջին անգամ ըլլալով 1944, Օգոստոս 12ին հնչեց որպէս հայկական ՍԱՌ պետական հիմն:

Որպէսզի պատմականօրէն ճշգրիտ ու անեղծ ըլլար Դոկտ. Չելեպեանին ըսածը, այսպէս պիտի գրէի վերոգրուած նախադասութիւնը. «Մերձարեւելեան երկիրներու հայահոծ գաղութներուն դաշնակցական զանգուածները, իրենց հանդէսները կը սկսէին «Մեր Հայրենիք»ով»: Որովհետեւ, ինչպէս բոլորս գիտենք, ոչ դաշնակցական զանգուածները չէին գործածեր զայն:

Կը վերջացնեմ սոյն յօդուածս հետեւեալը ըսելով.

Դոկտ. Ա. Չելեպեան, իր «Մեր Հայրենիք» հայոց Ազգային քայլերգին հեղինակը՝ Իտալացի Աղջիկ Մըն է - յօդուածով, որպէս պատմագէտի, կը փորձէ զբաղիլ մեր ազգային քայլերգին հեղինակային պատկանելիութեան հարցով, որ սերտ աղերս ունի Հայաստանի Առաջին Հանրապետութեան հետ:

Երբ քայլերգին պատմական հոլովոյթին ներկայացման ընթացքին, ինչպէս նաեւ ամբողջ յօդուածին մէջ հեղինակը չի յիշեր Հայաստանի Առաջին Հանրապետութիւնն ու քայլերգին ունեցած այնքան կարեւոր կապը անոր հետ, աշխատանքը կը կորսնցնէ գիտական ըլլալու իր տարողութիւնն ու անաչառ կոչուելու արժէքը:

ՃԱՇԿԵՐՈՅԹ - ԸԱՆՊԻՍՈՒԹԻՒՆ Ի ՆՊԱՍՏ ԵՐԵՒԱՆԻ ՈՍՏԻԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ԿԱՐԻՔՆԵՐՈՒՆ

Կազմակերպութեամբ՝ Փաստաւորագրի Հայ Համայնքի Ոստիկանութեան Խորհրդատու Մարմնին (P.A.P.A.C.)

Հովանաւորութեամբ՝ Փաստաւորագրի Ոստիկանութեան Հանդիսավարութեամբ՝ Իրաւաբան Մարք Կիրակոսի Գլխաւոր Բանախօս՝ Պերնարտ Մէլքեան, Փաստաւորագրի Ոստիկանապետ

Շարք. 7 Հոկտեմբեր, 2006 Փաստաւորագրի Հայ Կեդրոնի Սրահին Սեջ 740 E. Washington Boulevard, Pasadena, California 91104 Ընկերային ժամ 7-ին. Ընթրիք եւ Յայտագիր 8-ին Մուտքի Լուր՝ Անճի Համար 100 Տոլար Տոմսերու եւ Տեղեկութեան Համար Հեռաձայնել Արա Սահակեանին (626) 665-9772 կամ Գրիգոր Սաքամեանին (626) 794-7942 P.A.P.A.C.ի Եղած Լուրատուութիւնները Տարբէ Զեքո Յո

ՎԱՐՑԱԶՐՈՅՑ

ՏԵՐ ԸՇԲԻԳԸԼԻ (DER SPIEGEL) ՎԱՐՑԱԶՐՈՅՑԸ ԱՍԱԴԻ ՆԵԺԱԴԻ ՐԵՏ՝ «ՄԵՆՔ ՎԱՍՏԱՏԱԿԱՍ ԵՆՔ»

ԼՈՒԴՄՈՒՄ ՏՊԱԳՐՈՒԱԾ ՔԵՑՉԱՆ ՊԱՐՄԿԵՐՍԷՆ ՇԱՐԱԹԱԹԵՐԹԻՑ ԹԱՐԳՄԱՆՆՑ ՆՈՒԱՐԴԱՐԳԱՐԵԱՆ

Տեր Ըշբիգըլ գերմաներէն շաբաթաթերթը իր 29 Մայիսի համարում գետեղելով Աճմադի-Նեժադի նկարը՝ տպագրել է մի ընդարձակ հարցազրույց, որը տեղի է ունեցել Մայիսի 23ին Թեհրանում: Թերթի շաբաթի վրայ հետեւեալ վերնագրով հաղորդում է այդ հարցազրույցի լուրը «Մի մարդ որից վախենում է աշխարհը»: Հարցազրույցի էջերում սպուած է մի քանի նկարներ Աճմադի-Նեժադի: Մի նկար երիտասարդ հասակում եւ միւսը նկարում հարցազրույցի ընթացքում՝ ընկղմուած նախագահական աթոռին, մինչ ոտքերը հագիւ են հասնում գետնին: Տեր Ըշբիգըլի խմբագրական կազմը թերթի առաջին էջում այդ հարցազրույցի մասին այսպէս է գրել:

«Այս մարդը բազում քաղաքագէտների համար մի առեղծուած է: Քաղաքական աշխարհից շատ քչերն են նրա հետ հանդիպել: Թէպետ շատերի համար նրա անունը դժուար է արտասանել, ամենայն դէպս այդ անունը համագոր է ատոմական պատերազմի վտանգի: Մահմուդէ Աճմադի-Նեժադը 49 տարեկան է, 2005ի Օգոստոսից ճանաչուել է իրանի իսլամական Հանրապետութեան նախագահ, ընդհանրապէս դէմ արտաշայտուելով Իսրայէլի, Ամերիկայի եւ Արեւմուտքի հանդէպ եւ ժխտելով Հոլոքոստը (հրէական ողջակոզութիւնը) նաեւ հետամուտ լինելով՝ ստեղծել եւ տիրակալ որեւէ ատոմական ուժի: Նրա նախագահութեան սկզբից բանակցութիւնները ատոմական ծրագրերի համաշխարհային քոնթրոլի իմաստով՝ Եւրոպայի, Ռուսաստանի եւ Չինաստանի հետ չափազանց դժուարացել է: Այս ընթացքում Ամերիկայի նախագահ ձորձ Պուշը մտադրութիւն ունի պէտք եղած դէպքում զինուորական յարձակում գործել իրանի ատոմական կառուցներին: Ի միջի այլոց սպառնալի լուրեր են հասնում Թեհրանից, իբր թէ հազարաւոր անձնասպանական (թերորիստական) գործողութիւններով, զինուորական յարձակումին, հակադարձակ պիտի ընձեռնուի: Իսկապէս այս մարդը որ աշխարհը իրենից վախենում է, ո՞վ է:

«Աճմադի-Նեժադի հանրապետութեան նախագահութեան հասնելուց յետոյ Տեր Ըշբիգըլը անգամներ փորձել է նրա հետ հարցազրույց ունենալ: Վերջապէս Մայիս 19ին Հինգշաբթի օր Թեհրանից համաձայնութիւն ստացուեց: Չորս օր յետոյ Տեր Ըշբիգըլի երեք լրագրող նրա գրասենեակում հանդիպում ունեցան: Խօսակցութիւնը շատ շուտ ընթացք ստացաւ եւ Աճմադի-Նեժադի կասկածը Հոլոքոստի եւ Իսրայէլի գոյութեան իրաւունքի հանդէպ ու նախապէս ծրագրուած խօսակցութեան պատճառով, հարցազրույցը վիճաբանութեան փոխուեց: Կողմերը գտնուելով հանդերձ սկզբունքային շեշտուած հակասական դիրքերում, հարցազրույցը ընթանում էր բոլորովին խաղաղ մթնոլորտում: Դեռեւս այս միտակցող գրույցի լուրը Պեռլինում լրովին չէր տարածուել, ամիսաշաբաթ կառավարութեան տարբեր անկիւններից հար-

ցեր ստացուեցին թէ ինչպէս է գնահատուում Աճմադի-Նեժադի պատրաստակամութիւնը այս հարցազրույցի հանդէպ: Արդիւնքը որպէս փաստ կարելի է Ըշբիգըլի նոյն համարում կարդալ»:

Ի դէպ չմոռանանք որ Ըշբիգըլի գլխաւոր խմբագիրը՝ Պրն. Ըշտեֆըն Վեստը, նաեւ խմբագրական կազմի միւս անդամները երկդիմի հարցազրույցներ վարելու հմուտ վարպետներ են: Այդ հարցազրույցի ընթացքում Աճմադի-Նեժադի Հոլոքոստի ժխտման աւթիւ հեզնանքով ասում են «Պրն. Նախագահ, ձեր իրաւունքով Հոլոքոստը եղելութիւն է»: Այս առաջին հարցազրույցը, որը տեղի ունեցաւ վարկ ունեցող գերմանական լրագրի եւ Իրանի նախագահի միջեւ, ցոյց է տալիս որ հարցազրույց անողներն ու արեւմտեան աշխարհը մի կողմ եւ Աճմադի-Նեժադը միւս կողմ բոլորովին տարբեր աշխարհայեացքի տէր են: Այնուամենայնիւ Աճմադի-Նեժադի պատասխանները, հիմնուելով նրա ճառերին ու տարբեր հարցազրույցներին, ճշգրտորէն գերմաներէնից թարգմանուել է պարսկերէնի, հնարաւորին չափ տարլով նրան Աճմադի-Նեժադի սովորական խօսակցութեան երանգը:

- Պրն. Նախագահ դուք ֆուլթայլի կողմնակից էք եւ սիրով մասնակցում էք խաղին: Երբ Իրանի թիւը Յունիս 11ին Նուրեմբերգ քաղաքում Մեքսիքի թիւի դիմաց խաղ ունենայ, դուք էլ մարզադաշտում կը լինէ՞ք:

- Նայած, ի հարկէ ես անպայման այս դիտելու եմ, բայց դեռ չգիտեմ տանը հեռուստացոյցի առջեւ նստած թէ ուրիշ տեղ: Որոշումս շատ բաներից է կախուած:

- Օրինա՞լ:

- Ինչքան ժամանակ կը գտնեմ, ինչպիսի յարաբերութիւններ կը ստեղծուեն, արդեօք ցանկութիւն կ'ունենամ թէ ոչ, եւ ուրիշ շատ բաներ:

- Ձեր գալու լուրը՝ ֆուլթայլի համաշխարհային գաւաթի մրցութեան Գերմանիայում մեծ վրդովմունք առաջացրեց: Ձարմացա՞ք:

- Ոչ, կարեւորութիւն չունի: Ես բոլորովին չհասկացայ ինչո՞ւ այսպէս եղաւ: Ինձ համար անիմաստ էր: Այսքան ջղայնութիւն ինձ համար անհասկանալի է:

- Այս ջղայնութիւնը (վրդովմունքը) վերաբերում է ձեր Հոլոքոստի ժխտումին: Նրա համար որ Իրանի նախագահը իրեաների ծրագրուած սպանող գերմանացիներին ձեռքով հերքում է, ակամայ վրդովմունք է առաջացնում:

- Ես սրանց մէջ ոչ մի կապ չեմ տեսնում:

- Դուք նախ Հոլոքոստը ժխտեցիք, յետոյ լուր է ստացւում որ Գերմանիա էք գալիս: Այս է որ վրդովմունք է առաջացնում: Վերջապէս զարմանալի չէ՞:

- Ոչ, երբեք, այն ինչ սինիստական ցանցը ամբողջ աշխարհում շատ գործուենայ է: Եւրոպայում եւս նոյնն է, այդ պատճառով ինձ զարմանք չի պատճառում: Մենք գերմանացի ժողովրդի ենք դիմում, սինիզմի հետ գործ չունենք:

- Հոլոքոստի ժխտումը գերմանիայում պատիժ ունի: Դուք այդ վրդովմունքի համար անտարբեր է՞ք:

- Գիտեմ որ Ըշբիգը վարկ ունեցող շաբաթաթերթ է: Բայց չգիտեմ որ դուք այս հնարաւորու-

թիւնը ունէք որ Հոլոքոստի մասին իրողութիւն տպագրէք: Դուք իրաւացի էք ամէն ինչ նրա մասին գրելու:

- Ի հարկէ իրաւացի ենք 60 տարուայ պատմական ուսումնասիրութեան արդիւնքի եւ վերծանման մասին գրելու: Մեր կարծիքով ոչ մի կասկած չկայ որ, ցաւօք սրտի, գերմանացիները վեց միլիոն հրեաների սպանողին պատասխանատու են:

- Լաւ, հիմա մենք մի կարգին խօսակցութիւն մէջտեղ քաշեցինք: Մենք երկու պարզ հարց ենք մէջտեղ բերում՝ առաջինը այս՝ է իսկապէ՞ս Հոլոքոստը տեղի է ունեցել, դուք դրական պատասխան էք տալիս, երկրորդը սա է՝ ո՞վ է դրա մէջ մեղաւորը: Սրա պատասխանը պէտք է Եւրոպայում փնտռել, ոչ թէ Պաղեստինում: Ախր բոլորովին պարզ է, երբ Հոլոքոստը Եւրոպայում է տեղի ունեցել, ուրեմն պատասխանն էլ Եւրոպայում պէտք է գտնել: Միւս կողմից եթէ Հոլոքոստը տեղի չի ունեցել ինչո՞ւ է այս գաւթիչ (ակրեսիւ) իշխանութիւնը...

- Ձեր ակնարկը Իսրայէլի՞ն է վերաբերում...

- Որ ստեղծուել է: Ինչո՞ւ եւրոպական երկրները իրենց պարտքն են համարում պաշտպանելու այս վարչակարգը (ռեժիմը): Իրաւունք տուէք մի ուրիշ հանգամանք եւս ակնարկել: Մենք հաւատում ենք եթէ մի պատմական դէպք իրականութիւն լինի, ինչքան շատ ուսումնասիրուի եւ բացաշայտուի, այնքան աւելի կը պարզաբանուի:

- Այս ուսումնասիրութիւնները եւ բացաշայտումները շատ վաղուց կատարուել են Գերմանիայում:

- Մենք չենք ուզում Հոլոքոստը ոչ ընդունենք եւ ոչ էլ հերքենք: Մենք հակառակ ենք ի դիմաց մարդկութեան կատարուած ամէն տեսակ ոճրագործութեան: Բայց ուզում ենք իմանալ այս ոճիրը իսկապէ՞ս տեղի է ունեցել թէ ոչ: Եթէ այո, ուրեմն նրանք որ այդ ոճիրը գործել են պէտք է պատժուեն, ոչ թէ պաղեստինցիները: Ինչո՞ւ իրաւունք չեն տալիս 60 տարի առաջ կատարուած դէպքի մասին ճիշդ ուսումնա-

սիրութիւն կատարուի: Մինչդեռ պատմական բոլոր դէպքերի մասին, մինչեւ անգամ հազար տարի առաջուայ կատարուածների համար, ուսումնասիրութիւն կատարելը ազատ է, մինչ դուք վարչակարգերին էլ էք պաշտպանում:

- Պրն. Նախագահ ձեր իրաւունքով Հոլոքոստը կատարուեց, մահուան ճամբարներ (օրդուներ) եւ ողջակիզման քուրաներ գոյութիւն ունէին, հրեաների ոչնչացման փաստաթղթեր կան, այնքան շատ է ուսումնասիրուել որ Հոլոքոստի մասին դոյզն չափով կասկած չկայ նաեւ այն մասին որ գերմանացիներն են պատասխանատու, որի համար մենք շատ ենք ցաւում: Եթէ թոյլ տաք այս էլ որպէս լրացուցիչ աւելացնենք որ պաղեստինցիների ճակատագիրը մի ուրիշ խնդիր է եւ վերաբերում է Աերկային:

- Ոչ, ոչ, Պաղեստինի ինդրի արմատները պէտք է պատմութեան մէջ փնտռել: Հոլոքոստն ու Պաղեստինը ուղղակիորէն իրար կապ ունեն, մինչեւ իսկ եթէ Հոլոքոստն էլ իսկապէս տեղի է ունեցել, շատ լաւ, իրաւունք տուէր որ չէզոք խմբակցութիւնները ամբողջ աշխարհից ուսումնասիրեն: Ինչո՞ւ ուսումնասիրութիւնը միայն մի որոշ խմբի հետ էք սահմանափակում: Ի հարկէ ձեզ չեմ ակնարկում, այլ Եւրոպական պետութիւններին ի նկատի ունեմ:

- Այսպիսով մնում էք ձեր կարծիքին որ Հոլոքոստը «մի առասպել» է:

- Ես միայն նրա մէջ եմ գտնում ճշմարտութիւնը որ իսկապէս համոզուած լինեմ:

- Հակառակ անոր որ արեւմուտքի գիտնականները ու պատմաբանները այդ մասին ոչ մի կասկած չունեն:

- Եւրոպայում սրա մասին երկու կարծիք կայ: Մի խումբ գիտնականներ կամ անձնաւորութիւններ որ գլխաւորապէս քաղաքական դրդապատճառ ունեն, ընդունում են Հոլոքոստը: Կայ նաեւ հակառակ կարծիքի խմբաւորում որոնցից շատերը ձեռքաւարուած են: Շատ լաւ, մի չէզոք խումբ էլ պէտք է որ նորից

Մար.ք էջ 16

ԳՐԱԿԱՆ

ԵՐԳԻԾԱԿԱՆ ՍԻՐԱԼԻՐ ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ՝ ՄԱՐՔՕ ՓԱՇԱՅԻՆ ՎԵՏ

ԱՐՄՄԵՆ ՏԱՏՈՒՐ

Վերջին անգամ երբ Երգիպոսու այցելեցի, ուզեցի տեսնել Մարքո Փաշան, խօսիլ հետը հայը կրծող վերջին մասին, խնդրել դեղ ու դարման մը ունենալ մեր ցաւերուն:

Շատեր փնտռած ու չեն գտած Մարքո Փաշային ապարանքը՝ Նեղոսի ափին: Հրաշք գործեց տոլարը...:

Իբր ծեր թղթակիր ներս մտայ պալատին որ պաշտպանուած է մով շալուարով եւ իրենց մէջքը մաուզեր ու դաշոյն խրած պեխաւոր պահապաններէ:

Հոյակերտ սրահի մը անկիւնը, կարմիր բեհեզէ ու ոսկի ծովերով բազմոցի մը վրայ ծալապատիկ նստեր էր Մարքո Փաշան ու կլկլակ կը ծխէր:

- Թոյլ տուէք, ձեր վսեմութեան հանգիստը վրդովեմ...:

- Անհոգ եղէք ըսաւ, ես ստեղծուած եմ մարդոց, մանաւանդ հայերուդ արդարացի գանգատները, բաղձանքները լսելու, որովհետեւ ինձմէ գատ ոչ ոք ձանձրոյթ կ'առնէ ականջ տալու քեզի կամ ձեր ժողովուրդին... Խօսէ տղաս ըսաւ փաշան ու սկսաւ մշիկ մշիկ քննալ:

- Բայց, ըսի ապշած, պիտի կրնա՞ք ուշի ուշով լսել ըսածներս:

- Հարկաւ, ըսաւ Փաշան, աչքերը խփած, քնանալ պէտք է ձեր ցաւերը լաւ մը լսելու: Այս ձեւով միայն կրնամ օգտակար ըլլալ հայութեան: Աւելի լաւ չէ՞ քննալ, ամէն բանի աչք գոցել քան թէ արթուն ըլլալ, ձեւանալ ու ոչ տեսնել, ոչ ալ լսել

ուզել:

- Վսեմութիւն, ըսի, ազգապահպանումը կենսական հրամայական հարց մը ունինք մեր առջեւ: Ի՞նչ կը թելադրէք, ի՞նչ արմատական դարման...:

Իմաստուն Մարքո Փաշան ծափ գարկաւ եւ սպասաւորը արծաթ ափսեով քսան գաւաթ պաղ ջուր բերաւ:

- Բայց ես ծարաւ չեմ, փաշա:

- Կարեւորութիւն չունի: Յաւերդ, խօսքերդ պէտք է վար դրկես, լաւ մը կլկես, բարեկամս: Այդ բաներու վրայէն պօլ պօլ պաղ ջուր խմելու ես:

- Ձեմ հասկնար, ըսի, կը հաճի՞ք բացատրել...:

- Պարզ է, ըսաւ Մարքո Փաշայ: Կլկելը արուեստ է: Կլկեցնելը՝ հասարակ, գոհարկ բան, որուն մասին խօսիլ իսկ չեմ ուզեր: Կլկել գիտնալը արուեստներուն արուեստը:

- Շատ կլկեցինք, ըսի, կլկելու տեղ չմնաց...:

Մարքո Փաշայ խորունկ քունի մէջ էր, սակայն կարծէք թէ լսեց ձայնս ու սկսաւ խնդալ:

Ձայնը թաւ, թելադրող բան մը ունէր:

- Հրաշալի է մարդկային փորը, յարեց Մարքո Փաշայ, քանի լեցնես՝ միշտ ալ տեղ կայ մէջը: Դանայեան տակառ...: Կ'ուզէ՞ք արդիւնք ձեռք ձգել, կտորեցէք ձեր գրիչը: Մտրակ գործածել սորվեցէք:

- Մեզի խաչը կը հանեն, Փաշայ:

- Վախկոտ մի ըլլաք, «Քաջը

մէկ անգամ միայն կը մեռնի, վախկոտը՝ ամէն օր...»:

- Եթէ քուն քուն ալսպէս կը խօսիք վսեմութիւն, ըսի անգուսպ հիացումով, որքան սքանչելի պիտի ըլլայ ուրեմն ձեր խօսքը՝ երբ արթուն էք:

- Ես քուն, բախտս արթուն: Ըսի, սիրելիս, որ քնանալ պէտք է ձեր հարցերն ու հոգերը լրիւ ըմբռնելու համար: Երանելի հայեր...:

- Տէրը թող աւելցնէ ձերդ վսեմութեան կեանքի օրերը, որպէսզի միշտ ալսպէս խրատ եւ բարիք բաշխէք ձեր շուրջը, մանաւանդ մեզի՝ հայերուս:

- Ինծի բերէք ձեր սրտցաւօրէն ու արդար գանգատ ունեցողները,

դուռս միշտ բաց է անոնց առջեւ...:

- Երախտապարտ ենք ձեզի, փաշայ:

- Ոչինչ... Բան մը չէ: Չմոռնաս ըսածներս, հասկցողին շատ շատ բարեւ տար իմ կողմէս...:

Ու Մարքո Փաշայ սկսաւ խոկալ, նշան մը՝ որ վերջացած է մեր տեսակցութիւնը:

Ոտքիս մատներուն ծայրին վրայ կոխելով դուրս ելայ սրահէն:

Պահապանը քաղաքավար կերպով գիտ դուրս առաջնորդեց պալատէն ու խստիւ պատուիրեց անգամ մըն ալ չհամարձակիմ այցելութիւն տալու իր տիրոջ՝ որուն հասցէն պէտք է մնայ գաղտնի եւ անգտանելի՝ յաւիտեան...:

ԱՇԽԱՏԱԽՈՐՆԵՐԻՆ ՓԱՆՈՍ ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ

Թէ չլինեն ձեր բազուկները կռու

Ու խոք հոգոցի քրտինքն արդար,

Ձի փայլի հանգած երկաթը երբեք գոռ կռանի տակ.

Ձեր քրտինքն արդար չի ծորի ներքեւ

Ձեր բաց ցակատից, չոր հացի համար...

Էլ ո՞վ կը շարէր պատուի պատուարը,

Քո դագերը կ'անէր չար նախանձներից,

Թէ չլինէին ձեր ժէռուտ ձեռքերը

Ու երկաթակուռ պիտի մկանները,

Ձեր մաքառումի շուկէր քոցալատ...

Էլ ո՞վ կը կախէր դողանքոյ գանգերը

Մարդաբապատի լռյս պատերի տակ,

Ո՞վ կը կառուցէր կոթողները այս վեհ

Մեծ ու յաղթապանծ...

Թէ չլինէին ձեր սրտերը փափուկ

Ու ձեռքերը կռուտ,

Ո՞վ պիտի քանդէր այս երկրի դաւի՝

Անարդարութեան գերեզմանը խոր...

Քանի՞ դար պիտի նորից սպասենք

Հասնի մեզ իրաւ պահանջն արդար,

Որ մարդը մարդու պէս ապրի հաւասար...

Wahib

Wahib's MIDDLE EAST RESTAURANT مطعم الشرق MEDITERRANEAN LEBANESE FOOD

COME IN AND ENJOY OUR PATIO AND THE FINEST SHISA "HOOKAH"

CATERING FOR ALL OCCASION

MOUHAMAD SALEM & HIS BAND ~ VARTAN / NAZO & AMIR

FAMILY ENTERTAINMENT BANQUET HALL EVERY FRIDAY ~ & ~ SATURDAY NIGHT INTERNATIONAL ~ ARABIC CALL FOR RESERVATION

BELLY~DANCING

910~E.MAIN ST, ALHAMBRA, CA. TEL 626-281-1006 626-587-1048 FAX 626-281-3641

PHOTO / CONCEPT- J / D - 2006 ©TEL(626) 795-4493

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԻՈՒԹԻՒՆ ■ ARMENIAN GENERAL BENEVOLENT UNION

*Բեղմնաւոր Անցեալ, Լուսաշող Ապագայ:
Proud Past, Exciting Future.*

A NEW ARMENIAN EDUCATIONAL INSTITUTION

AGBU PASADENA HIGH SCHOOL

TO MEET THE SCHOLASTIC, DEVELOPMENTAL AND SOCIAL NEEDS OF OUR YOUTH IN PASADENA, GLENDALE, BURBANK AND SURROUNDING COMMUNITIES IN THE SAN GABRIEL VALLEY

Affiliated with AGBU Manoogian-Demirdjian School, a College Preparatory High School Serving the Greater Los Angeles Armenian Community for 30 Years.

**OPEN HOUSE AND ORIENTATION
AUGUST 30 & SEPTEMBER 6, at 7:30 PM
New students and their parents are welcome.**

- Enrollment open for students in Grades 9, 10 and 11 for the first year.
- First High School Graduating Senior Class in June 2008.
- Offering a challenging college preparatory academic program in a safe, caring and supportive environment.
- Armenian program to focus on the Armenian identity, culture, history and rich heritage of the Armenian people.
- Financial assistance available for qualified families.

CLASSES WILL BEGIN ON
TUESDAY, SEPTEMBER 12, 2006

For further information and how to register your child, please call (626) 794-0363 or (818) 883-5379

AGBU High School - Pasadena
2495 E. Mountain Street, Pasadena, California 91104
www.agbuphs.org

AGBU IN ITS SECOND CENTURY. A Centennial Symposium. "Tribute to the Past - Pathways to the Future"

Presented by:
AGBU SOUTHERN CALIFORNIA DISTRICT COMMITTEE
In Cooperation with
USC INSTITUTE OF ARMENIAN STUDIES
Part of USC College of Letters, Arts & Sciences

SATURDAY, OCTOBER 28, 2006

9:30 AM – 3:30 PM
University of Southern California, Town and Gown
Figueroa and Exposition - Gate 3 Entrance
Los Angeles, CA

**Overview of Global Activities of AGBU
with a focus on United States and Armenia**

- The Seminar will Address:
- Organizational Structure
 - Cultural and Educational Activities
 - Sports, Youth, and Young Professionals Programs
 - New Challenges and Opportunities
 - Constituency Development

- Paper Presentations by:
- DR. H. RICHARD DEKMEJIAN**
(USC)
 - DR. MATTHEW JENDIAN**
(CSU Fresno)
 - DR. MIHRAN AGBABIAN**
(President Emeritus, American University of Armenia)
 - DR. HARUTYUN ALEKSANYAN**
(Armenian State Pedagogical University, Yerevan)
 - REV. FR. KTRIJ DEVEJIAN**
(Mother See of Holy Etchmiadzin)
 - DR. ANI YAZEDJIAN**
(Texas State University)
 - DR. ANI MOUGHAMIAN**
(LA Unified School District)
 - PAMELA ABBAMONTIAN**
(PhD Candidate, UCLA)
 - Special Guest Speaker:*
HON. PAUL R. IGNATIUS

Former Secretary of the Navy - Under Secretary of the Army - Assistant Secretary of Defense

Complimentary breakfast, lunch and snacks will be served

Attendance is by reservation only – Seating is limited

Please RSVP at: AGBU Alex Manoogian Center
(626) 794-7942 or seminar@agbuca.org

AGBU CENTENNIAL SPONSORS

6131 E. Telegraph Rd. • Commerce, CA 90040 • 323.721.2100 • 714.879.2100 • commercecasino.com

Bank of Orange County is a full service bank prepared to meet the needs of both small and large businesses.

BANK of ORANGE COUNTY Commercial Real Estate
Term Loans and Lines
Free Business Checking
High Rate Money Market

Contact:
Gus Ghusayni
Senior Vice President
411 N. Central Avenue
Glendale, CA 91203
bankoforangecounty.com
(818) 548-2720

ՄԱՐԶԱԿԱՆ

ԱՆՏՐԷ ԱՂԱՍԻՆ ԿՐԱԺԵՑ ՏՈՒԵՑ ՄԵՑ ՍՊՈՐՏԻՆ

Աշխարհահռչակ թենիսիստ, հայազգի Անտրէ Աղասին մի քանի ժամ առաջ աւարտեց իր մարզական ասպարէզը: 36-ամեայ թենիսիստը մէկն էր թենիսի պատմութեան մէջ այն հինգ մարզիկներից, ում յաջողուել է նոյն տարուայ ընթացքում յաղթել «Մեծ սաղաւարտի» բոլոր չորս մեծ մրցաշարերում:

Անտրէ Աղասիի արցունքոտ հրաժեշտը

ԱՄՆ-ի բաց առաջնութեան երրորդ փուլում Անտրէ Աղասին պարտութիւն կրեց գերմանացի Բենիամին Բեքերից:

«Դուք էիք, որ սպորտում ու կեանքում ինձ տարաք առաջ՝ ձեր աջակցութեան ու սիրոյ շնորհիւ: Ձեզանից էի ստանում ներշնչանք ու կամք», - խաղի աւարտին ասաց Աղասին՝ չկարողանալով զսպել յուզմունքը:

Իր մարզական ասպարէզի ընթացքում Աղասի երկու անգամ

զլիաւոր է ATP-ի վարկանիշային սանդղակը, շուրջ 6 տասնեակ անգամ յաղթել է ATP մրցաշարերում:

ԵՐՐՈ - 2008 ԶՏՈՒՄԻ ՄՐՑՈՒՄՆԵՐ ԸԱՅԱՍՏԱՆԸ ՄԵԿՆԱՐԿՈՒՄ Է ՊԱՐՏՈՒԹԵԱՄԲ

Ֆուտպոլի Հայաստանի հաւաքականը պարտութեամբ սկսեց «Եւրո-2008»-ի ընտրական փուլը՝ սեփական հարկի տակ նուազագոյն 0:1 հաշուով գիջելով Պելճիքայի ընտրանուն: Սա թերեւս այն եզակի հանդիպումներից, որում չի կարելի Հայաստանին քննադատել պարտութեան համար, քանի որ հայ ֆուտպոլիստները ներդրեցին իրենց ողջ ուժերը եւ աւելին անել չէին կարող:

«Հանրապետական» մարզադաշտ եկած մօտ 12 հազար ֆուտպոլասերների աջակցութեամբ Հայաստանը 2-րդ խաղակէտում բացայայտ առաւելութիւն ունէր մրցակցի նկատմամբ եւ անդադար գրոհում էր, սակայն գրաւել մրցակցի դարպասը այդպէս էլ չյաջողուեց: Իսկ մինչ այդ՝ 1-ին կէսում, վան Բուլտենը օգտուելով մեր դարպասապահի եւ պաշտպանների անփոյթ խաղից, եզրային նետումից յետոյ գլխի հարուածով բացեց խաղի հաշիւը:

Չպետք է մոռանալ նաեւ, որ Պելճիքայի հետ խաղում բացակայում էին մեր հաւաքականի առանցքային դարպասապահները եւ յարձակվողները: Պատահական չէ, որ հարձակման գծում էին յայտնուել 30-անց ֆուտպոլիստները Համբոտ Միլիթրեանը եւ Արմէն Շահգեղեանը, իսկ դարպասը պաշտպանում էր անփորձ Գէորգ Կասպարովը:

Այս խաղում իր նորամուտը նշեց Հայաստանի հաւաքականի նորանշանակ զլիաւոր մարզիչ Յան Պորտերֆիլդը, որը առաջին իսկ խաղում ապացուցեց, որ բանիմաց մասնագէտ է եւ նրա ղեկավարութեամբ կարելի է հաջող արդիւնքներ ակնկալել:

ԸԱՅԱՍՏԱՆԻ ՖՈՒՏՊՈՒԼԻ ԵՐԻՏԱՍԱՐԿԱԿԱՆ ԸԱԻՔԱԿԱՆԸ 1-0 ԸԱՃՈՒՎ ՅԱՂԹԵՑ ՆՈՐԿԵԿԻԱՅԻ ԹԻՄԻՆ

ԵՐԵՒԱՆ - Մինչեւ 21-տարեկանների Հայաստանի ֆուտպոլի հաւաքականը Սեպտեմբերի 2-ին Երեւանի Վազգէն Սարգսեանի հանրապետական մարզադաշտում 1:0 հաշուով յաղթեց Նորվեկիայի թիմին այս տարի քայլի խմբի Եւրոպայի առաջնութեան ընտրական մրցաշարում: 28-րդ րոպէին հայ ֆուտպոլիստների սուր գրոհը ձախ եղրով մօտ տարածութիւնից եզրափակեց Տիգրան Ղարաբաղցեանը:

Սեպտեմբեր 6-ին Նորվեկիա-Պոսնիա-Հերցեգովինա խաղը վերջ գտաւ 1-1 հաւասար արդիւնքով: Այս արդիւնքով ենթախմբի յաղթող հանդիսացաւ Պոսնիայի հաւաքականը եւ նուաճեց եզրափակիչ փուլ անցնելու իրաւունքը:

ԱՆԴՐԱՆԻԿ ԹԵՅՄՈՒՐԵԱՆԸ ՄԻԱՅԱՒ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ «ՊՈՒԹԸՆ ՈՒՈՆՏԵՐԸ»-ԻՆ

Իրանի ազգային հաւաքականի կիսապաշտպան Անդրանիկ Թէյմուրեանը երկամեայ պայմանագիր է կնքել անգլիական «Պոլթըն Ուոտերըրզ»-ի հետ: Մինչ այդ, 23 ամեայ Թէյմուրեան հանդէս էր գալիս Իրանի «Աբու Մոսլեմ» թիմում:

Յիշեցնենք, որ Թէյմուրեանն Իրանի հաւաքականի կազմում մասնակցեց աշխարհի առաջնութեան բոլոր 3 խաղերին:

Պոլթընի մարզիչ Սէմ Էլլըրտայս Թէյմուրեանի փոխանցման մասին անդրադառնալով ասել է. «Անդրանիկ բաւական լաւ յատկութիւններ ունեցող մարզիկ մըն է եւ կարող է լաւ արդիւնք արձանագրել Անգլիոյ բարձրագոյն դասակարգի առաջնութեան մրցումներին: Ան յաջողեցաւ ինքզինք լաւապէս փաստել 2006ի Մոնտիալին»: Պոլթընի միանալով Թէյմուրեան իրեն խմբակից պիտի ունենայ ֆրանսացի յոռաշապահ Նիքոլա Անելքան:

ԵՐՐՈՊԱԿԱՆ ՖՈՒԹՊՈՒԼ ԵՐՐՈ - 2008 ԶՏՈՒՄԻ ՄՐՑՈՒՄՆԵՐ

Table with 2 columns: Group A (Ա. ԽՄԲԱԿ) and Group B (Բ. ԽՄԲԱԿ). Group A includes teams like Oqnosu 16, Պելճիքա, Սեպտեմբեր 2, Սերպիա, Լեհաստան. Group B includes Ռուսիա, Լիթւանիա, Ֆարո Կղզիներ, Սկովտիա, Վրաստան.

Table with 2 columns: Group C (Գ. ԽՄԲԱԿ) and Group D (Դ. ԽՄԲԱԿ). Group C includes Ֆրանսա, Նորվեկիա, Յունգարիա, Մոլտաւիա. Group D includes Նորվեկիա, Թուրքիա, Յունաստան, Պոսնիա.

Table with 2 columns: Group E (Ե. ԽՄԲԱԿ) and Group F (Բ. ԽՄԲԱԿ). Group E includes Օգոստոս 16, Էսթոնիա, Սեպտեմբեր 2, Անգլիա, Էսթոնիա. Group F includes Անգլիա, Իսրայէլ, Անտորրա 5-0, Էսթոնիա.

Table with 2 columns: Group G (Գ. ԽՄԲԱԿ) and Group H (Դ. ԽՄԲԱԿ). Group G includes Նորվեկիա, Թուրքիա, Յունաստան, Պոսնիա. Group H includes Գերմանիա, Չեխիա, Սլովաքիա, Կալէս.

Table with 2 columns: Group I (Ի. ԽՄԲԱԿ) and Group J (Ե. ԽՄԲԱԿ). Group I includes Օգոստոս 16, Էսթոնիա, Սեպտեմբեր 2, Անգլիա, Էսթոնիա. Group J includes Անգլիա, Իսրայէլ, Անտորրա 5-0, Էսթոնիա.

Table with 2 columns: Group K (Կ. ԽՄԲԱԿ) and Group L (Լ. ԽՄԲԱԿ). Group K includes Չուէտ, Տանիմարք, Իսլանտ, Յիւ. Իրլանտա. Group L includes Չուէտ, Սպանիա, Յիւ. Իրլանտա.

Table with 2 columns: Group M (Ձ. ԽՄԲԱԿ) and Group N (Ջ. ԽՄԲԱԿ). Group M includes Սեպտեմբեր 2, Յիւ. Իրլանտա, Լաթվիա, Սպանիա. Group N includes Չուէտ, Տանիմարք, Իսլանտ, Յիւ. Իրլանտա.

Table with 2 columns: Group O (Օ. ԽՄԲԱԿ) and Group P (Փ. ԽՄԲԱԿ). Group O includes Սեպտեմբեր 2, Պիեյոռուսիա, Ռումանիա, Լուքսամպուրկ. Group P includes Սպանիա, Լաթվիա, Իսլանտ, Յիւ. Իրլանտա.

Table with 2 columns: Group Q (Ե. ԽՄԲԱԿ) and Group R (Բ. ԽՄԲԱԿ). Group Q includes Սեպտեմբեր 2, Պիեյոռուսիա, Ռումանիա, Լուքսամպուրկ. Group R includes Սպանիա, Լաթվիա, Իսլանտ, Յիւ. Իրլանտա.

Table with 2 columns: Group S (Տ. ԽՄԲԱԿ) and Group T (Դ. ԽՄԲԱԿ). Group S includes Սեպտեմբեր 2, Պիեյոռուսիա, Ռումանիա, Լուքսամպուրկ. Group T includes Սպանիա, Լաթվիա, Իսլանտ, Յիւ. Իրլանտա.

Table with 2 columns: Group U (Ս. ԽՄԲԱԿ) and Group V (Ֆ. ԽՄԲԱԿ). Group U includes Սեպտեմբեր 2, Պիեյոռուսիա, Ռումանիա, Լուքսամպուրկ. Group V includes Սպանիա, Լաթվիա, Իսլանտ, Յիւ. Իրլանտա.

Table with 2 columns: Group W (Վ. ԽՄԲԱԿ) and Group X (Պ. ԽՄԲԱԿ). Group W includes Սեպտեմբեր 2, Պիեյոռուսիա, Ռումանիա, Լուքսամպուրկ. Group X includes Սպանիա, Լաթվիա, Իսլանտ, Յիւ. Իրլանտա.

Table with 2 columns: Group Y (Յ. ԽՄԲԱԿ) and Group Z (Բ. ԽՄԲԱԿ). Group Y includes Սեպտեմբեր 2, Պիեյոռուսիա, Ռումանիա, Լուքսամպուրկ. Group Z includes Սպանիա, Լաթվիա, Իսլանտ, Յիւ. Իրլանտա.

Table with 2 columns: Group AA (Ա. ԽՄԲԱԿ) and Group AB (Բ. ԽՄԲԱԿ). Group AA includes Սեպտեմբեր 2, Պիեյոռուսիա, Ռումանիա, Լուքսամպուրկ. Group AB includes Սպանիա, Լաթվիա, Իսլանտ, Յիւ. Իրլանտա.

ՄԱՐԱԶԴ

ԱՆԴՐԱՆԻԿ ԹՈՄՊՈՒԼԵԱՆ
(Ծնեալ Պէյրուիթ - 1940)

Սրտի դառն կակիծով կը գութենք մեր սիրեցեալ հօր, մեծ հօր, եղբոր եւ ազգականին՝ **ԱՆԴՐԱՆԻԿ ԹՈՄՊՈՒԼԵԱՆԻ** մահը որ պատահեցաւ, Պէյրուիթի Մար Եռուէֆ հիւանդանոցին մէջ, յետ երկարատեւ հիւանդութեան, Հինգշաբթի, Օգոստոս 31, 2006ին:

Յուզարկաւորութիւնը եւ թաղումը կատարուած են Ուրբաթ, Սեպտեմբեր 1, 2006ին, Նոր Հաճընի Ս. Գէորգ եկեղեցին, ուրկէ հանգուցեալին մարմինը փոխադրուած է Պուրճ Համմուտի ազգային գերեզմանատունը:

Սգակիրներ՝ Այրին՝ Մարկո Թոմպուլեան եւ զաւակները՝ Նուպար եւ Քրիսթին, Դուստրը եւ փեսան՝ Վաչէ եւ Մարո Պագալեան, Եղբայրը՝ Վրէժ եւ Արմիկ Թոմպուլեան եւ զաւակները՝ Սիրիա եւ Սիլվիա, Եղբայրը՝ Խաչիկ Թոմպուլեան եւ զաւակները, եւ Թոմպուլեան, Պագալեան, Պըշարա, Պոյաճեան, Տէր-Յարութիւնեան ընտանիքներ եւ համայն ազգականներ, բարեկամներ եւ հարազատներ:

ՅԱԼԱԿՅՈՒԹԻՒՆ

ԱՆԴՐԱՆԻԿ ԹՈՄՊՈՒԼԵԱՆԻ մահուան տխուր առիթով՝ «Մասիս» Շաբաթաթերթի խմբագրութիւնն ու պաշտօնէութիւնը իր խորագրաց ցաւակցութիւնները կը յայտնեն հանգուցեալի ընտանեկան բոլոր պարագաներուն, մասնաւորաբար՝ իր եղբոր Տէր եւ Տիկին Վրէժ եւ Արմիկ Թոմպուլեանին:

ՆՈԳԵԱՆԳԻՍ

ՎԻԳԷՆ ԳՈՆԻԱԼԵԱՆ

ՎԻԳԷՆ ԳՈՆԻԱԼԵԱՆԻ մահուան քառասունքին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 10 Սեպտեմբեր 2006ին, Փասատինայի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Եկեղեցւոյ մէջ (2215 E. Colorado Blvd., Pasadena) յաւարտ Ս. Պատարագի:

Հանգուցեալին յիշատակը յարգողներէն կը խնդրուի ներկայ գտնուիլ:

Սգակիրներ՝ Ծնողքը՝ Գրիգոր եւ Շաքէ Գոնիալեան Քոյրերը՝ Հուրի եւ Լեւոն Քէշիշեան, Սարմէն եւ Սարին Լենա եւ Յովսէփ Քպրայեան Յոլին եւ Համօ Մաթոսեան, Արման եւ Ատրիէն Հոգեհանգստեան արարողութենէն ետք ցաւակցութիւններ պիտի ընդունուին հանգուցեալի ծնողաց բնակարանին մէջ, 426 N. Canyon Blvd., Monrovia:

«ԱՍՏՈՒԱԾ ԿԸ ՏԵՍՆԵՄ...»

ՎԻԳԷՆ ԳՈՆԻԱԼԵԱՆԻ ՄԱՆՈՒԱՆ ԸՆՈՒՍՈՒՄԵՐՆ ԱՌԻԹՎ

ԼԵՒՈՆ ՔԷՇԻՇԵԱՆ

Մէկ ամիսէ ի վեր հոգեկան տագնապ մը կ'ապրիմ երբ կը մտածեմ թէ սիրլի մը յանձնեցինք ցուրտ հողին իր իսկ գիտակցութեամբ: Սա առաջին անգամը չէ, ոչ ալ վերջինը պիտի ըլլայ: Բայց երբ մահամերձ անհատը քեզի քաջաբար կ'ըսէ «Աստուած կը տեսնեն» իր մահուանէ միայն քսան ժամ առաջ, պահ մը կը քարանաս տեղը եւ բառացիօրէն կը սոսկաս: Կը մտածես պատահածին մասին եւ այդ պահուն հաւատքը կու գայ եւ ինքզինք կը պարտադրէ:

Առաջնորդ Սրբազան Յովնան Արք. Տէրտէրեան իր թաղմանական քարոզին մէջ այդ եղելութիւնը նմանցուց Յիսուսի Երանիներու Քարոզին երբ Ան կ'ըսէր «Երանի անոնց որ Աստուած կը տեսնեն...» ու բոլոր սգակիրներուն վատահեցութիւն վիզէն ալ քաջութիւնը ունեցած էր Աստուած տեսնելու...:

Երբ հայրս կորսնցուցի տարիներ առաջ, նոյն տառապանքը ապրեցայ, սակայն ունէի այն միջիթարանքը որ ան իր տարիները ապրած կը մեկնէր այս աշխարհէն ըստ օրէնս: Այսօրուանը տարբեր է սակայն: Տակաւին կը փնտռեմ բացատրութիւն մը թէ ինչո՞ւ համար այս քառասուն եւ երկու տարեկան երիտասարդը որ շատ երազներ ունէր, պիտի ստիպուէր ընդհատել զանոնք անողոք հիւանդութեան մը պատճառաւ: Ինչո՞ւ ինքը կ'ըսես: Կը գայրանաս ու կը հարցադրես հաւատքը, բայց երբ իր մահուան անկողնոյ առջեւ

կանգած կը փորձես միջիթարել զինք եւ ձեռով մը ամոքել իր ցաւերը, ու ան դառնալով քեզի կ'ըսէ Աստուած կը տեսնեմ ի պատասխան հարցիս թէ ինչ կը զգար ու քեզի հետ Հայր Մերը կ'աղօթէ գիտակցաբար, այն ատեն է որ կը տկարանաս ու աչքիդ առջեւ կը տողանցեն այն բոլորը որ սորված ու լսած ես Աստուծոյ էութեան մասին: Դժբախտաբար սակայն, յաճախ կը մոռնանք այդ էութիւնը եւ կը տարուինք աշխարհիկ մեր աղօթեացով՝ պէտք թէ անպէտք, մոռնալով թէ մեր ալ կարգը պիտի գայ օր մը եւ արդեօք մենք պիտի կարենա՞նք ըսլե մեր անկողնին մօտ կանգնածներուն - եթէ այդ պատուին արժանանք - թէ մենք ալ զԱստուած կը տեսնենք:

Սիրելի Վիգէն, աւելորդ է ըսլե թէ կորուստդ մեծ եղաւ բոլորս համար: Բոլորս ալ տակաւին պատասխան կը փնտռենք եղածին մասին, բայց քանի որ դուն մեզմէ աւելի քաջ ըլլալով ընդունեցիր Աստուծոյ կամքը, շատ բան սորվեցուցիր մեզի, բան մը որ անհասկնալի էր մինչեւ այդ օրը երբ զիս պատուելով որպէս մեծ քեռայրդ աչքերդ փակեցիր իմ առջեւ անցնելով դէպի անդնական, ուր այլեւս ցաւ պիտի չտեսնես եւ պիտի ապրիս յաւիտեան Աստուծոյ օթեւաններուն մէջ, որովհետեւ դուն բախտը ունեցար զԱստուած տեսնելու: Յիսուսի խօսքերով՝ Երանի՛ քեզ...:

Հողը թեթեւ գայ վրադ, այս տողերը թող փունջ մը ծաղիկ ըլլան շիրիմիդ վրայ:

ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԿՏՐՕՆ

Yes, I wish to subscribe to **Massis Weekly**

Enclosed a check for (one year) * \$50,00 for USA
* \$60,00 (second class), \$ 75,00 (Air Mail) for Canada.
* \$85,00 (second class), \$ 125,00 (Air Mail) Overseas.

Name: -----
Address: -----
City: ----- State:----- Zip Code:-----
Country: -----
Tel :----- Fax : -----

Jessica Demirdjian
REALTOR®

Prudential

California Realty
9878 Hibert Street
San Diego, CA 92131
Bus 858 653-6400 Fax 858 653-6440
Cell 619 846-7738 jessicad@prusd.com
An independently owned and operated member of Prudential Real Estate Affiliates, Inc.

«ԿԱՅԾ» Երիտասարդական
Նուազախումբը Պէտք Ունի
Հայերէն Երգերու Ծանօթ
Երիտասարդ Երգիչ Կամ Երգչուհիի
Հետաքրքրուողները Կրնան
Հեռաձայնել Ռազմիկին՝ 818-590-2824

ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴԻ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆ
ԿԱՅԾ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅ ՄԱՐՄՆԱՄԱՐԶԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆ

NOR SEROUNT CULTURAL ASSOCATION
GAIDZ YOUTH ORGANIZATION
& ARMENIAN ATHLETIC ASSOCIATION

ՄՈՒՏՔԸ ԱԶԱՏ – FREE ADMISSION

Festival

Armenian Independence Day

Sunday September 24, 2006

10AM - 7PM

Verdugo Park, Glendale

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՆԿԱԽՈՒԹԵԱՆ ՕՐՈՒԱՅ

ՓԱՌԱՏՕՆ – 2006

ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ՃՈՒ ԹԱՅՏԱԳԻՐ

ԵՐԳ

ՊԱՐ

ԱՐՈՒԵՍՏԻ

ՑՈՒՑԱԴՐՈՒԹԻՒՆ
ԳԻՐՔԵՐՈՒ ՎԱՃԱՌՔ
ՓՈՔՐԵՐՈՒ ԽԱՂԵՐ
ՆԱՐՏԻՒ ՄՐՑԱՇԱՐՔ
ՀԱՄԱԴԱՄ ՃԱՇԵՐ